

II. PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU

1. Celkové příjmy státního rozpočtu

Celkový objem příjmů schválený zákonem č. 675/2004 Sb. o státním rozpočtu na 2005 byl stanoven ve výši 824,8 mld. Kč

Proti skutečnosti roku 2004 byly celkové rozpočtované příjmy vyšší o 55,6 mld. Kč, t.j. o 7,2 %. Na jejich zvýšení se podílely zejména příjmy z daní a poplatků, které měly vzrůst o 36,6 mld. Kč, t.j. o 8,6 %. Největší růst se předpokládal u DPH (o 26,6 mld. Kč, t.j. o 19,0 %). Pojistné na sociální zabezpečení mělo vzrůst o 21,4 mld. Kč, t.j. o 7,3 %, ale u ostatních příjmů se naopak předpokládal pokles o 2,4 mld. Kč (o 4,8 %), a to vlivem nižších příjmů z vlastní činnosti organizací a nižších příjmů ze splátek na úhradu dluhů nebo dodávek, se kterými schválený rozpočet na rozdíl od roku 2004 nepočítal (v roce 2004 činily příjmy z tohoto titulu 5,0 mld. Kč). Na druhé straně byly do rozpočtu zapojeny vyšší dotace, a to především zásluhou prostředků poskytovaných z rozpočtu Evropské unie. U těch se proti roku 2004 počítalo se zvýšením o cca 17 mld. Kč.

Celkové rozpočtované příjmy v roce 2005 byly ovlivněny (z hlediska metodického i obsahového) novelami daňových zákonů, přijatými Parlamentem v rámci Koncepce reformy veřejných financí. Jde především o

- nový zákon o dani z přidané hodnoty (č. 235/2004 Sb.),
- změnu zákona o daních z příjmů (č. 669/2004 Sb.) a
- změnu zákona o správních poplatcích (č. 634/2004 Sb.).

Zásadní vliv na schválený rozpočet však měl zákon č. 1/2005 Sb., o rozpočtovém určení daní, který nabyl účinnosti až dnem 3. ledna 2005, jak již bylo zmíněno v úvodu. Při zpracování státního rozpočtu na rok 2005 nebyla novela zákona ještě schválena a tak ve státním rozpočtu není v daňových příjmech zohledněno zvýšení podílu krajů na sdílených daních z 3,1 % na 8,92 % a naopak snížení participace Státního fondu dopravní infrastruktury na celostátním výnosu spotřebních daní z minerálních olejů z 20,0 % na 9,1 %. Toto nové rozpočtové určení daní znamenalo v roce 2005 přesun z daňových příjmů státního rozpočtu do rozpočtů krajů ve výši 27,3 mld. Kč a naopak zvýšení příjmů státního rozpočtu ze spotřebních daní z minerálních olejů o 7,4 mld. Kč.

Pro objektivní hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2005 vycházíme z korigovaného rozpočtu (zohledňuje zákon č. 1/2005 Sb. o novém rozpočtovém určení daní) a pro účely meziročního srovnání je korigována i skutečnost za rok 2004 (srovnatelně na podmínky roku 2005).

Úpravy schváleného rozpočtu provedené během hodnoceného roku znamenaly pouze některé drobné mezipoložkové přesuny u nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých dotací, **při nezměněné výši celkových příjmů.**

Skutečně dosažené příjmy, jejich plnění a meziroční srovnání ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 3

Ukazatel	Skutečnost 2004	Skutečnost 2004 korigovaná ^{*)}	Rozpočet 2005			Skutečnost 2005	%	rozdíl (6-5)	rozdíl (6-2)	Index 2005/2004 ^{*)} (6:2)
			schválený	po změnách ^{**)}	korigovaný rozpočet ^{***)}					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Daňové příjmy (daně, poplatky, pojistné)	718,00	700,10	776,05	776,05	756,15	771,62	102,0	15,5	71,5	110,2
Příjmy z daní a poplatků	424,69	406,80	461,30	461,30	441,40	460,43	104,3	19,0	53,6	113,2
Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)	95,21	87,90	103,40	103,40	95,50	94,77	99,2	-0,7	6,9	107,8
v tom: DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	76,78	70,67	83,00	83,00	76,50	76,35	99,8	-0,2	5,7	108,0
DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	13,41	12,57	14,50	14,50	13,60	13,90	102,2	0,3	1,3	110,6
DPFO z kapitálových výnosů	5,02	4,66	5,90	5,90	5,40	4,52	83,7	-0,9	-0,1	97,0
Daň z příjmů právnických osob (DPPO)	85,50	78,98	88,30	88,30	81,60	100,27	122,9	18,7	21,3	127,0
Obecné vnitř.daně ze zboží a služeb v tuzemsku (DPH)	140,38	129,20	167,00	167,00	154,30	146,82	95,2	-7,5	17,6	113,6
Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (SD)	82,79	89,91	87,50	87,50	94,90	103,63	109,2	8,7	13,7	115,3
Poplatky za znečišťování životního prostředí	1,33	1,33	1,30	1,30	1,30	1,26	96,9	0,0	-0,1	94,7
Správní poplatky	3,44	3,44	4,10	4,10	4,10	3,73	91,0	-0,4	0,3	108,4
Daně z mezinár. obchodu a transakcí (clo)	4,90	4,90	0,70	0,70	0,70	1,25	178,6	0,6	-3,7	25,5
Daně z majetkových a kapitál. převodů	10,38	10,38	8,60	8,60	8,60	8,11	94,3	-0,5	-2,3	78,1
Ostatní daňové příjmy	0,76	0,76	0,40	0,40	0,40	0,60	150,0	0,2	-0,2	78,9
Pojistné na soc.zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdrav.pojištění	293,30	293,30	314,75	314,75	314,75	311,18	98,9	-3,6	17,9	106,1
z toho: Pojistné na důchodové pojištění	243,23	243,23	260,87	260,87	260,87	258,28	99,0	-2,6	15,1	106,2
Nedaňové příjmy celkem	31,47	31,47	18,07	17,42	17,42	26,11	149,9	8,7	-5,4	83,0
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků	15,06	15,06	8,77	8,20	8,20	11,27	137,4	3,1	-3,8	74,8
z toho: Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	1,68	1,68	1,38	1,39	1,39	1,80	129,5	0,4	0,1	107,1
Příjmy z vlastní činnosti	7,55	7,55	2,16	2,17	2,17	3,00	138,2	0,8	-4,6	39,7
Příjmy z úroků a realizace finančního majetku	4,06	4,06	4,21	3,58	3,58	5,00	139,7	1,4	0,9	123,2
Soudní poplatky	0,93	0,93	0,60	0,60	0,60	0,83	138,3	0,2	-0,1	89,2
Přijaté sankční platby a vratky transferů	4,61	4,61	1,88	1,89	1,89	4,45	235,4	2,6	-0,2	96,5
Příjmy z prodeje nekap.majetku a ost nedaň. příjmy	3,40	3,40	2,36	2,27	2,27	3,76	165,6	1,5	0,4	110,6
z toho: Dobrovolné pojištění	0,83	0,83	0,73	0,73	0,73	0,87	119,2	0,1	0,0	104,8
Přijaté splátky půjčených prostředků	8,40	8,40	5,07	5,06	5,06	6,64	131,2	1,6	-1,8	79,0
z toho: Splátky půjč.prostředků od podnikatel.subjektů	0,97	0,97	2,34	2,33	2,33	0,74	31,8	-1,6	-0,2	76,3
Splátky půjč.prostř.ze zahraničí (z vládních úvěrů)	2,05	2,05	2,49	2,49	2,49	5,25	210,8	2,8	3,2	256,1
Kapitálové příjmy celkem	0,95	0,95	0,15	0,15	0,15	0,97	646,7	0,8	0,0	102,1
Přijaté dotace celkem	18,79	18,79	30,56	31,21	31,21	67,76	217,1	36,6	49,0	360,6
z toho: Neinvestiční přijaté dotace	17,82	17,82	29,27	29,27	29,27	66,55	227,4	37,3	48,7	373,5
z toho: Neinvestiční dotace přijaté od EU	2,82	2,82	19,82	19,82	19,82	13,32	67,2	-6,5	10,5	472,3
Přijaté kompenzační platby z rozpočtu EU	10,47	10,47	9,45	9,45	9,45	8,94	94,6	-0,5	-1,5	85,4
Investiční přijaté dotace	0,97	0,97	1,29	1,94	1,94	1,21	62,4	-0,7	0,2	124,7
z toho: Investiční dotace přijaté od EU	0,17	0,17	1,29	1,29	1,29	0,18	14,0	-1,1	0,0	105,9
Převody z rezervních fondů	4,33	4,33	x	x	x	21,80	x	x	17,5	503,5
Převody z fondu státních záruk	x	x	x	x	x	21,87	x	x	x	x
PRÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM	769,21	751,31	824,83	824,83	804,93	866,46	107,6	61,5	115,2	115,3

^{*)} sk. 2004 je upravena na podmínky roku 2005 (vliv zákona č. 1/2005 Sb. - nové rozpočtové určení daní)

^{**)} schválený rozpočet upravený o rozpočtová opatření bez vlivu zákona č. 1/2005 Sb.

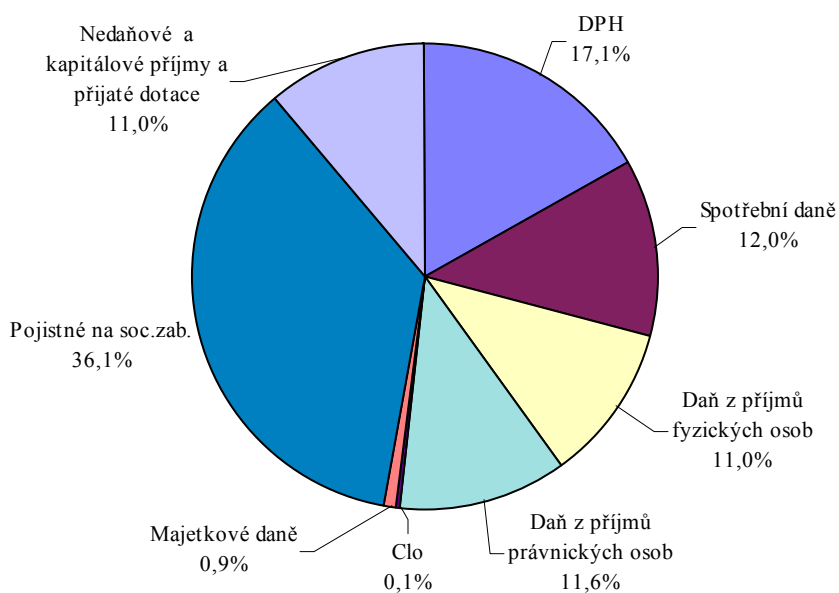
^{***)} schválený rozpočet upravený o rozpočtová opatření vč. vlivu zákona č. 1/2005 Sb.

Celkové dosažené příjmy státního rozpočtu za rok 2005 ve výši 866,5 mld. Kč, byly nad úrovní korigovaného rozpočtu **o 61,5 mld. Kč, t.j. o 7,6 %,** což je o 5,6 procentního bodu více než bylo procento plnění v roce 2004. Meziroční dynamika příjmů se zrychlila a dosáhla 15,3 %, proti 9,9 % dosaženým v roce 2004. Na její růst měly vliv především nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace, jejichž meziroční nárůst ve výši 43,6 mld. Kč představoval vyšší dynamiku o 85,2 %. Váhově

významné příjmy z daní a poplatků meziročně vzrostly o 53,6 mld. Kč, t.j. o 13,2 % a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdravotní pojištění o 17,9 mld. Kč, t.j. o 6,1 %.

Struktura celkových příjmů dosažených za rok 2005 je zřejmá z následujícího grafu:

Graf č. 3

2. Daňové příjmy

2.1. *Celostátní daňové příjmy*

Rozpočet celostátních daňových příjmů počítal s meziročním růstem o 8,5 %, t.j. o 48,8 mld. Kč (měřeno ke skutečnosti r. 2004). Z tohoto předpokládaného meziročního nárůstu připadlo 37,1 mld. Kč na DPH, 5,3 mld. Kč na spotřební daně, 11,3 mld. Kč na daně z příjmů fyzických osob a na daně z příjmů právnických osob 1,7 mld. Kč. Pod skutečností roku 2004 zůstaly příjmy ze cla (-4,2 mld. Kč), majetkové daně (-1,8 mld. Kč) a daň z nemovitostí, dálniční poplatek a ostatní daně a poplatky v celkové výši (-1,0 mld. Kč).

Skutečné celostátní inkaso dosáhlo ke konci roku 2005 výše 644,1 mld. Kč, což představuje 103,3 % celoročně rozpočtovaného objemu (ve stejném období roku 2004 to bylo 101,2 %) a meziroční růst o 69,5 mld. Kč, t.j. o 12,1 %. Z toho nejvyšší absolutní nárůst vykázaly DPH (25,1 mld. Kč) a DPPO (25,0 mld. Kč), spotřební daně vzrostly o 14,7 mld. Kč a daně z příjmů fyzických osob o 9,1 mld.

Kč. Majetkové daně naopak byly nižší o 2,3 mld. Kč. Finanční prostředky získané z ostatních daní, t.j. clo, silniční daně, dálniční poplatky, daň z nemovitostí a ostatní daně a poplatky byly ve svém souhrnu proti roku 2004 nižší o cca 2,2 mld. Kč.

Z dlouhodobějšího pohledu dochází u daňových příjmů k výrazným strukturálním změnám. Trvale **klesá podíl nepřímých daní**, t.j. DPH a spotřebních daní na celkových daňových příjmech (z 50,1 % v roce 2000 na 49,3 % v roce 2005) a naopak **roste podíl daní z příjmů** (z 40,2 % v roce 2000 na 44,6 % v roce 2005).

Ze skutečného celostátního výnosu daní **případlo na státní rozpočet 71,5 %** (460,4 mld. Kč), což je o 2,4 procentního bodu méně než v roce 2004. Podíl **rozpočtů územně samosprávných celků činil 26,2 %** (168,5 mld. Kč), což je o 3,8 procentního bodu více než v roce 2004. Z toho na daňové příjmy **obcí** připadlo **128,9 mld. Kč, kraje** získaly do svých rozpočtů **39,6 mld. Kč**. Ve srovnání s rokem 2004 je to o 27,0 mld. Kč více (vliv zákona č. 1/2005 Sb.). **Státnímu fondu dopravní infrastruktury bylo převedeno 15,2 mld. Kč, t.j. 2,4 %** z celostátního inkasa proti 3,4 % v roce 2004 (rovněž vliv zákona č. 1/2005 Sb.). Podíl z daní z minerálních olejů činil 6,9 mld. Kč, silniční daň 5,2 mld. Kč a dálniční poplatek 3,1 mld. Kč.

Postupně roste podíl daňových příjmů územních rozpočtů na celkových daňových příjmech (z 22,1 % v roce 2000 na 26,2 % v roce 2005), což svědčí o realizaci záměru finanční politiky státu zvyšovat vlastní příjmovou základnu územních rozpočtů.

Celostátní výnos DPH za rok 2005 **dosáhl 206,9 mld. Kč**, což je pouze 94,5 % celoročního rozpočtu, ale o 25,1 mld. Kč, t.j. o 13,8 % více než ve stejném období minulého roku (v roce 2004 byl rozpočet plněn na 104,0 % a meziroční růst představoval 10,3 %). **Do příjmů obcí bylo převedeno 43,2 mld. Kč, kraje získaly 16,9 mld. Kč a státní rozpočet 146,8 mld. Kč.**

Celostátní výnos spotřebních daní dosáhl **110,6 mld. Kč**, t.j. 109,4 % rozpočtu, a je o 14,7 mld. Kč, t.j. o 15,4 %, nad úroveň předchozího roku. **Z této inkasované částky bylo 6,9 mld. Kč převedeno do příjmů SFDI.**

Celostátní výnos daně z příjmů fyzických osob dosáhl 142,4 mld. Kč (plnění rozpočtu na 98,5 %) a byl proti stejnému období roku 2004 **vyšší o 9,1 mld. Kč, t.j. o 6,8 %**. Z celkového inkasa **státnímu rozpočtu zůstalo 94,8 mld. Kč, do rozpočtu obcí bylo převedeno 36,4 mld. Kč a do rozpočtů krajů 11,2 mld. Kč.**

Rozhodující část této daně tvoří **daň z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků**. Její **celostátní inkaso** za hodnocený rok dosáhlo **110,4 mld. Kč, t.j.** plnění rozpočtu na 99,5 %. Meziroční index 107,3 % představoval nárůst o 7,5 mld. Kč. **Z toho 24,7 mld. Kč bylo převedeno do rozpočtu obcí** (rozpočet počítal

s celoročním příjmem z této daně ve výši 24,5 mld. Kč), **9,3 mld. Kč do rozpočtu krajů** (korigovaný rozpočet počítal s celoroční participací ve výši 9,9 mld. Kč) a **76,4 mld. Kč do státního rozpočtu** (rozpočet počítal s 76,5 mld. Kč).

Celostátní inkaso daně z kapitálových výnosů představuje 6,3 mld. Kč, t.j. pouze 82,5 % rozpočtu a je o 0,4 mld. Kč (o 6,1 %) nižší než bylo za rok 2004. **Státní rozpočet získal na této dani 4,5 mld. Kč**, do rozpočtu obcí bylo převedeno **1,3 mld. Kč** a do rozpočtu krajů **0,5 mld. Kč**.

Celostátní inkaso daně z příjmů placené na základě daňového přiznání dosáhlo výše **25,7 mld. Kč** a naplňuje rozpočtem předpokládanou částku na 98,8 %, při meziročním růstu o 2,0 mld. Kč, t.j. o 8,4 %. Z této částky bylo převedeno do příjmů státního rozpočtu **13,9 mld. Kč**, do rozpočtů obcí **10,5 mld. Kč** a do příjmů krajů **1,3 mld. Kč**.

Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob (vč. DPPO za obce a kraje) ve výši **144,8 mld. Kč**, t.j. 119,2 % rozpočtu se meziročně zvýšilo o 25,0 mld. Kč (o 20,9 %). Do rozpočtu obcí bylo převedeno **33,0 mld. Kč**, do rozpočtů krajů celkem **11,5 mld. Kč**. **Státní rozpočet** na těchto příjmech participoval částkou **100,3 mld. Kč**.

Tabulka č. 4

Meziroční srovnání celostátních daňových příjmů

	Celkem r. 2004			Celkem r. 2005			meziroční přírůstek		meziroční index	
	Rozpočet	skutečnost	%	Rozpočet	skutečnost	%	skutečnosti		skutečnosti	
	schválený		plnění	schválený		plnění	2004-2003	2005-2004	2004-2003	2005-2004
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Daňové příjmy	567,68	574,64	101,2	623,40	644,11	103,3	38,72	69,47	107,2	112,1
- DPH	174,80	181,78	104,0	218,90	206,89	94,5	16,93	25,11	110,3	113,8
- spotřební daň	97,00	95,84	98,8	101,10	110,56	109,4	11,66	14,72	113,9	115,4
- clo	4,40	4,90	111,4	0,70	1,25	178,6	-5,35	-3,65	47,8	25,5
- daně z příjmů PO celkem	117,10	119,79	102,3	121,50	144,80	119,2	3,44	25,01	103,0	120,9
daně z příjmů PO	110,80	113,57	102,5	115,70	138,95	120,1	3,14	25,38	102,8	122,3
daně z příjmů PO za obce	6,30	5,99	95,1	5,80	5,59	96,4	0,08	-0,40	101,5	93,3
daně z příjmů PO za kraje	x	0,23	x	x	0,26	x	0,23	0,23	x	x
- daně z příjmů FO	133,70	133,32	99,7	144,60	142,41	98,5	9,37	9,09	107,6	106,8
v tom: závislá činnost	102,20	102,84	100,6	110,90	110,37	99,5	8,19	7,53	108,7	107,3
z přiznání	25,60	23,71	92,6	26,00	25,69	98,8	1,58	1,98	107,1	108,4
z kapitálových výnosů	5,90	6,76	114,6	7,70	6,35	82,5	-0,41	-0,41	94,3	93,9
- silniční daň	5,90	5,51	93,4	5,90	5,18	87,8	-0,23	-0,33	96,0	94,0
- daň z nemovitosti	4,70	4,92	104,7	4,80	4,97	103,5	0,08	0,05	101,7	101,0
- majetkové daně	14,30	10,38	72,6	8,60	8,11	94,3	1,61	-2,27	118,4	78,1
- dálniční poplatek	1,80	2,68	148,9	2,20	3,05	138,6	0,62	0,37	130,1	113,8
- ostatní daně a poplatky	13,98	15,51	110,9	15,10	16,89	111,9	0,58	1,38	103,9	108,9

Pozn.: údaje jsou v medoitice jednotlivých let

Inkaso daňových příjmů částečně ovlivňuje i výše **poskytovaných úlev na daních**. Obecný legislativní rámec pro poskytování daňových úlev je vymezen v § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto právního předpisu je Ministerstvo financí oprávněno

prominout daň pouze z důvodu nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů. Příslušenství daně lze prominout též z důvodu odstranění tvrdosti.

Pro řízení ve věci povolování úlev platí interní předpisy Ministerstva financí. O částkách do 1 mil. Kč rozhoduje příslušný ředitel odboru. Požadavky na úlevy přesahující částku 1 mil. Kč posuzuje a vyjadřuje se k nim zvláštní komise zřízená k tomuto účelu. O požadavcích v rozmezí:

- a) nad 1 mil. Kč - do 4 mil. Kč rozhoduje vrchní ředitel skupiny
- b) nad 4 mil. Kč - do 7 mil. Kč rozhoduje náměstek ministra,
- c) nad 7 mil. Kč rozhoduje ministr financí.

Přehled o požadavcích a **poskytnutých úlevách za rok 2005** podává následující tabulka (v mil. Kč):

Tabulka č. 5

	daň			příslušenství daně			celkem		
	požadavek	prominuto	%	požadavek	prominuto	%	požadavek	prominuto	%
Daň z příjmů právnických osob	8,8	0,3	3,4	429,1	129,1	30,1	437,9	129,4	29,6
Daň z příjmů fyzických osob celkem	74,2	3,7	5,0	303,3	73,7	24,3	377,5	77,4	20,5
- ze závislé činnosti	5,2	2,7	51,9	35,1	12,9	36,8	40,3	15,6	38,7
- z příznámí	69,0	1,0	1,4	268,2	60,8	22,7	337,2	61,8	18,3
Daň celkem	188,6	19,7	10,4	398,5	165,2	41,5	587,1	184,9	31,5
- Daň z obratu	6,2	0,0	0,0	0,6	0,5	0,0	6,8	0,5	7,4
- DPH	182,4	19,7	10,8	397,9	164,7	41,4	580,3	184,4	31,8
Spotřební daně	33,2	20,9	63,0	4,5	1,5	33,3	37,7	22,4	59,4
Celkem	304,8	90,6	29,7	1 135,4	425,2	37,4	1 440,2	515,8	35,8

Ministerstvo financí prominulo daň v důsledku nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů a příslušenství daně bylo promíjeno zejména z důvodu odstranění tvrdosti zákona.

V porovnání s předchozím rokem se požadavky daňových poplatníků na poskytnutí daňových úlev podstatně zvýšily, a to z celkové částky z 962,0 mil. Kč na 1 440,2 mil Kč. Tomu odpovídá i navýšení prominutých částek z 273,7 mil. Kč v roce 2004 na 414,1 mil Kč v roce 2005.

Prominutá daň a příslušenství daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí v roce 2005:

Tabulka č. 6

	Prominutá daň	Prominuté příslušenství daně	Celkem prominuto
Majetkové daně celkem	46,0	55,7	101,2
Daň dědická	0,0	0,2	0,2
Daň darovací	1,0	3,6	4,6
Daň z převodu nemovitostí	45,0	51,9	96,4

mil. Kč

Celkově bylo v roce 2005 na majetkových daních prominuto 101,2 mil. Kč, což je o 26,4 mil. Kč více než v roce 2004. U **daně dědické a daně darovací** je výše prominuté částky zcela zanedbatelná.

Na **dani z převodu nemovitostí** bylo prominuto celkem 96,4 mil. Kč, a to zejména z důvodu odstoupení od kupní smlouvy, kdy četnost těchto případů byla poměrně značná a ust. § 25 odst. 3 zákona č. 357/1992 Sb. Pokud jde o výši prominutého příslušenství, hraje zde značnou roli nová právní úprava účinná od 1.1.2004. Přijatá novela č. 420/2003 Sb. stanoví, že poplatník je povinen si daň sám vypočítat a ve lhůtě pro podání přiznání i zaplatit. Tato změna režimu vyměření a splatnosti daně značně zvýšila kázeň poplatníků a urychlila výběr této daně, ale současně klade vyšší nároky na daňové subjekty při vyplňování daňového přiznání, kde se především odráží nekvalitnost znaleckých posudků. Dochází tak k četnějšímu vzniku nedoplatků a penalizace, přičemž na druhou stranu správci daní zohledňují zavedení nového režimu promíjením sankcí, t.j. penále.

2.2. Daňové příjmy státního rozpočtu

2.2.1. Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob (dále jen „DPFO“) zahrnuje DPFO ze závislé činnosti, DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (z přiznání) a DPFO z kapitálových výnosů sráženou podle zvláštní sazby. Podle nově přijatého zákona č. 1/2005 Sb., o rozpočtovém určení daní náleží státnímu rozpočtu 70,49 % výnosu DPFO srážené podle zvláštní sazby, 68,99 % výnosu DPFO ze závislé činnosti a 52,29 % DPFO placené poplatníky podávajícími daňová přiznání.

Rozpočet DPFO a jeho skutečné plnění za rok 2005 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 7

v ml Kč															
Ukazatel	skutečnost 2004			rozpočet 2005			skutečnost 2005			% plnění 2005			index 2005/2004		
	celkem	v tom		celkem	v tom		celkem	v tom		celkem	v tom		celkem	v tom	
		státní rozpočet ^{*)}	územní rozpočty ^{*)}		státní rozpočet ^{**)}	územní rozpočty ^{**)}		státní rozpočet	územní rozpočty		státní rozpočet	územní rozpočty			
Daň z příjmu fyzických osob celkem v tom:	133,32	87,90	45,42	144,60	95,50	49,10	142,42	94,77	47,65	98,5	99,2	97,0	106,8	107,8	104,9
závislá činnost	102,85	70,67	32,20	110,90	76,50	34,40	110,37	76,35	34,02	99,5	99,8	98,9	107,3	108,0	105,7
kapitálové výnosy	6,76	4,66	2,10	7,70	5,40	2,30	6,36	4,52	1,84	82,6	83,7	80,0	94,1	97,0	87,6
priznání	23,71	12,57	11,14	26,00	13,60	12,40	25,69	13,90	11,79	98,8	102,2	95,1	108,4	110,6	105,8

^{*)} skutečnost r. 2004 v metodice r. 2005

^{**)} vč. zákona č. 1/2005 Sb.

Schválený **státní rozpočet počítal**, že inkaso z těchto třech daní bude činit 103,4 mld. Kč, resp. po promítnutí zákona č. 1/2005 Sb. **95,5 mld. Kč. Dosažená skutečnost 94,8 mld. Kč jej naplnila na 99,2 %**, při meziročním růstu (měreno ke korigované skutečnosti r. 2004) o 6,9 mld. Kč, t.j. o 7,8 % (korigovaný rozpočet počítal s celoročním růstem o 7,6 mld. Kč, t.j. o 8,6 % proti srovnatelné skutečnosti 2004).

a) Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

Objem daňových příjmů ze závislé činnosti, náležící státnímu rozpočtu dosáhl výše 76,3 mld. Kč při naplnění rozpočtu na 99,8 %. Meziročně pak tyto příjmy vzrostly o 5,7 mld. Kč, t.j. o 8,0 %. Na jejich výši měly vliv v předchozích letech přijaté legislativní úpravy, které přinesly určité zvýšení nezdanitelné částky příjmů ze závislé činnosti (příspěvek zaměstnavatele na rekreaci zaměstnance ve výši 20 000 Kč ročně) a umožnily odečet další položky ze zdanitelných příjmů (zaplacené příspěvky odborové organizaci do částky 3 000,- Kč ročně). S účinností k 1.1.2005 bylo **zavedeno daňové zvýhodnění na vyživované děti ve formě slevy na dani a daňového bonusu** (případně kombinace obou) namísto dosavadní nezdanitelné části základu daně.

b) Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů

Na dani z kapitálových výnosů srážené podle zvláštní sazby inkasoval státní rozpočet 4,5 mld. Kč, t.j. o 0,9 mld. Kč (o 16,3 %) méně než bylo rozpočtováno. Ve srovnání s rokem 2004 byla tato skutečnost nižší o 0,1 mld. Kč. Vývoj jejího inkasa odpovídá trendu vývoje úrokové míry z vkladů fyzických osob posledních let. Na jeho výši negativně působila skutečnost, že příjmy poplatníků v důsledku růstu ekonomiky zpravidla překračovaly hranici 5 000,-Kč, do jejíž výše podléhají srážkové dani. Vliv legislativních změn se v této oblasti neprojevil.

c) Daň z příjmů fyzických osob z příznání

Na dani z příjmů placené na základě daňového příznání inkasoval státní rozpočet 13,9 mld. Kč, což představovalo 102,2 % rozpočtu. Proti roku 2004 bylo inkaso vyšší o 1,3 mld. Kč, t.j. o 10,6 %.

Na výnos této daně pozitivně působil, zejména **vliv institutu minimálního základu daně** (§ 7c zákona o daních z příjmů), který byl začleněn do zákona k 1.1.2004 jako opatření proti daňovým únikům. Důvodem této legislativní úpravy byla skutečnost, že v předchozích letech cca 145 tisíc poplatníků vykazovalo ztrátu z podnikání, a to i trvale. Přesto tyto osoby dlouhodobě podnikaly, což signalizovalo, že s největší pravděpodobností v rozporu se zákonem o daních z příjmů snižují základ daně. Pro zdaňovací období roku 2004 byl minimální základ stanoven v částce 101 000,- Kč, což se projevilo mírným meziročním zvýšením inkasa k termínu splatnosti daně (ve třetím a šestém měsíci po uplynutí zdaňovacího období).

Kladný vliv mělo také zrušení dvojnásobku základní sazby cestovních náhrad při použití nákladního automobilu nezahrnutého v obchodním majetku fyzických osob (§ 24 odst.2 písm.k) bod. 3 zákona o daních z příjmů), limitování vstupní ceny pro daňové odpisy a nájemné u finančního leasingu osobních automobilů (max. 900 tis. Kč) a prodloužení doby odepisování administrativních budov.

Naopak určité snížení inkasa nastalo v důsledku zvýšení nezdanitelné částky na děti na 25 560,- Kč (zdaňovací období roku 2004) oproti částce 23 520,- Kč (zdaňovací období roku 2003).

2.2.2. Daň z příjmů právnických osob

Inkaso daně z příjmů právnických osob (dále jen „DPPO“) je tvořeno dvěma složkami, daní sráženou podle zvláštní sazby plátců daně a daní ze zisku odváděnou samotnými daňovými poplatníky ve formě běžných záloh a ročního vyrovnání daně. S ohledem na režim odvádění daně přitom daň inkasovaná v roce 2005 odráží hospodářské výsledky zdaňovacího období 2004 a částečně i předešlých let.

DPPO patří do kategorie tzv. sdílených příjmů. Její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Na celostátním výnosu této daně se podle zákona č. 1/2005 Sb. podílí státní rozpočet 70,49 %, obce 20,59 % a kraje 8,92 %.

Vývoj celostátního výnosu daně z příjmů právnických osob (státní rozpočet a územní rozpočty bez DPPO za obce):

Tabulka č. 8

v mld Kč

	Skutečnost 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schválený	po změnách			
DPPO celkem ^{x)}	113,57	115,70	115,70	138,95	120,1	122,3
z toho:						
DPPO státní rozpočet	78,98xxx)	88,30	81,60xxx)	100,27	122,9	127,0
z celku DPPO ^{xx)}						
- daň vybíraná srážkou	5,60	x	x	4,71	x	84,1
- daň z příznání	107,97	x	x	134,24	x	124,3

^{x)} bez DPPO vybírané obcemi a kraji

^{xx)} rozdělení na daň vybíranou z kapitálových výnosů a daň z příznání je orientační propočet

^{xxx)} promítnutí zákona č. 1/2005 Sb. (nové rozpočtové určení daní)

Celkový celostátní výnos DPPO vybraný finančními úřady v České republice za rok 2005 činil **138,9 mld. Kč**, t.j. 120,1 % rozpočtu a meziročně vzrostl o 25,4 mld. Kč (o 22,3 %). Z celkového inkasa **připadlo na státní rozpočet 100,3 mld. Kč**, což je o **21,3 mld. Kč**, t.j. o 27,0 % nad srovnatelnou úrovní roku 2004 a o 18,7 mld. Kč, t.j. o 22,9 % více než předpokládal rozpočet po změnách (upravený o vliv zákona č. 1/2005 Sb.).

Oproti předchozím rokům došlo **k výraznému nárůstu výnosu této daně**. Důvodem byl zejména mimořádně rychlý nárůst hospodářského výsledku poplatníků daně z příjmů právnických osob. **Dynamiccký růst zisku poplatníků daně v průběhu posledních let kompenzuje jak trvalý pokles sazby DPPO, tak i postupné zužování základu daně.** V průběhu posledních let dochází s výjimkou odpisů z administrativních budov u podstatných položek k neustálému zužování daňového základu daně z příjmů právnických osob v důsledku zrychlování daňových odpisů. Dalším významným zúžením základu této daně bylo zavedení odčitatelné položky na investice na vědu a výzkum, které se však projeví až v inkasu daně z příjmů v roce 2006. Nicméně díky růstu hospodářského výsledku firem (zejména síťových monopolů nebo velkých firem, které nepůsobí na plně konkurenčních trzích) inkaso daně neklesá.

Z pohledu časového rozložení inkasa DPPO v průběhu roku 2005 lze konstatovat, že **výraznější výkyvy v plnění mezi jednotlivými měsíci se projevovaly zejména v závislosti na zákonných lhůtách splatnosti záloh na daň a**

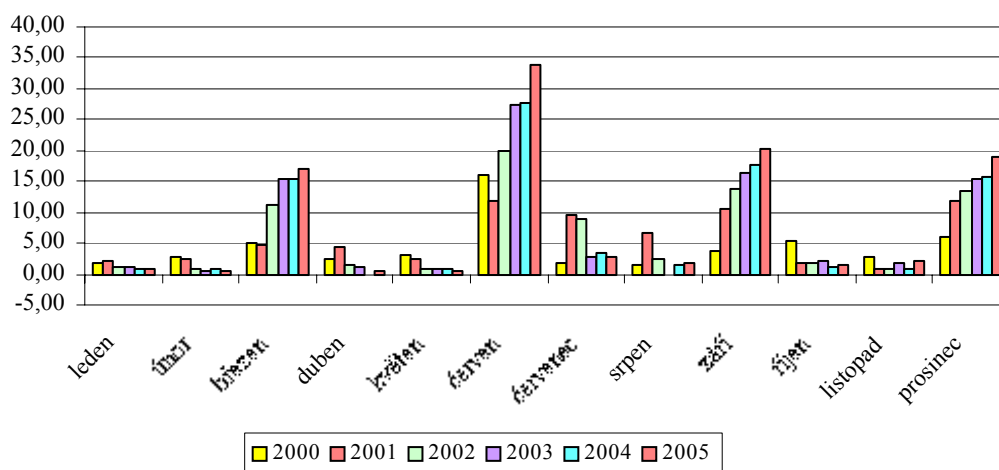
vyúčtování daně, kdy poslední měsíc čtvrtletí byl vůči předcházejícím měsícům zpravidla nejsilnější. **Tato tendence je zejména patrná od roku 2002**, kdy byly nově vymezeny zákonné podmínky pro stanovení výše a periodicity placení záloh. Dlouhodobě **nejvýnosnějším obdobím kalendářního roku je druhé čtvrtletí**. Tato okolnost je dána legislativní úpravou lhůt pro podávání daňových přiznání za předchozí zdaňovací období, které jsou současně lhůtami pro splatnost případných nedoplatků daně z příjmů. Většina velkých daňových subjektů podává daňové přiznání právě v tomto období.

Rozhodující část inkasa DPPO za rok 2005 byla ovlivněna způsobem stanovení výše a periodicity záloh na daň, která vychází z poslední známé daňové povinnosti za předcházející zdaňovací období. Vzhledem ke skutečnosti, že inkaso daně z příjmů právnických osob za rok 2004 bylo mnohem vyšší než v předchozích letech, odrazila se tato skutečnost i ve výši záloh zaplacených v průběhu roku 2005.

U převážně uplatňovaného typu zdaňovacího období, kterým je kalendářní rok, **platili poplatníci první čtvrtletní zálohu, která vyplývala z přiznané a vyměřené daňové povinnosti roku 2003**. Od druhého čtvrtletí vyplývá výše záloh z daňové povinnosti uvedené v přiznání roku 2004. U daňových subjektů, kteří podávali daňové přiznání k 30.6.2005 se odraz daňové povinnosti roku 2004 projevil až od třetího čtvrtletí, neboť první dvě zálohy na daň platili podle daňové povinnosti roku 2003.

Průběh měsíčního inkasa DPPO do SR během roku ilustruje následující graf:

Graf č.4

Jak již bylo uvedeno v předchozím textu, výnos daně z příjmů právnických osob tvoří dvě složky, a to daně z příjmů právnických osob na základě daňových přiznání a daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby.

Na inkaso daně z příjmů právnických osob z přiznání měly v roce 2005 vliv především **rostoucí výkonnost ekonomiky**, která se projevovala příznivými výsledky hospodaření většiny poplatníků a **další zvýšení podílu poplatníků**, kteří v daňových přiznáních vykázali daňovou povinnost. Na navýšení inkasa DPPO se podílely zejména **společnosti podnikající v oblasti bankovního sektoru, pojišťovnictví, energií a spojů**.

Růstové tendence ekonomiky převážily rozpočtové dopady legislativních změn, zejména **snížení sazby daně z 31 %, platné v roce 2003, na 28 %**, platné v roce 2004, které se projevilo ve výši daňové povinnosti rozhodné pro stanovení výše záloh placených v průběhu roku 2005. Legislativní změny účinné pro zdaňovací období započatá v roce 2005, zejména **další snížení sazby daně z 28 % na 26 %**, zrušení „reinvestičního“ odpočtu od základu daně a jeho nahrazení položkou odčitatelnou od základu daně ve výši výdajů (nákladů) souvisejících s realizací projektů výzkumu a vývoje, se však **projevily až v inkasu DPPO v roce 2006**.

Dalšími legislativními změnami, které se příznivě projeví zvýšením inkasa daně z příjmů z přiznání v roce 2005 jsou:

- **zavedení limitu pro vstupní cenu osobních aut ve výši 900 000 Kč** na nově pořizované automobily v roce 2004;

- **omezení uplatnění daňové ztráty** – omezení se vztahuje na existenci podstatné změny ve složení společníků, která nastala nejdříve v roce 2004;

- **zavedení 6. odpisové skupiny** – vliv změny (nižšího odpisu) se projevil poprvé v daňových přiznáních podávaných v roce 2005 (v 6. odpisové skupině se odpisují majetky zaevidované u poplatníka poprvé v roce 2004).

Na celkovém objemu inkasa za rok 2005 se též příznivě projeví legislativní **změny zákona č. 593/1992 Sb. o rezervách** pro zjištění základu daně z příjmů provedené zákonem č. 438/2003 Sb. s účinností od 1. 1. 2004, **které zúžily prostor pro tvorbu daňových opravných položek a rezerv**.

Celostátní inkaso DPPO vybírané srážkou podle zvláštní sazby (4,7 mld. Kč) pokleslo v porovnání s rokem 2004 o 0,9 mld. Kč.

Tento **pokles byl způsoben změnou legislativy v návaznosti na implementaci směrnice EHS**, o společném zdanění mateřských a dceřinných společností, do zákona o daních z příjmů s účinností od 1.1.2004. Konkrétně se jednalo o osvobození příjmů z dividend a podílů na zisku od zdanění srážkovou daní v České republice oproti původnímu režimu, t.j. srážky u zdroje. Rozpočtové dopady ostatních legislativních změn přijatých uvedenou novelou se ustálily na úrovni dosažené v roce 2004.

2.2.3. Daň z přidané hodnoty

Výběr daně z přidané hodnoty je prováděn prostřednictvím dvou státních institucí a to celními orgány a finančními úřady. **Celní úřady vybírají tuto daň při dovozu zboží do republiky a finanční úřady ji inkasují ze zdanitelných plnění uskutečněných v tuzemsku.** DPH inkasovaná těmito orgány odráží režim placení, kdy veškeré odpočty jsou spravovány výhradně finančními úřady.

Finanční úřady vrátily v roce 2005 o 57,7 mld. Kč (o 25,2 %) méně DPH než v roce 2004. Toto snížení **korespondovalo s nižším výběrem daně při dovozu, když celní úřady evidovaly za rok 2005 na účtu DPH o 138,7 mld. Kč méně než v roce 2004.** Zjevný pokles výběru DPH celními úřady, který byl doprovázen přesunem intrakomunitárních plnění, odrážel **přechod inkasa do správy finančních úřadů.**

Finanční úřady (FÚ) a celní úřady (CÚ) se podílely na celostátním inkasu DPH v letech 2003 až 2005 takto:

Tabulka č. 9

	2003			2004			2005		
	Celkem	FÚ	CÚ	Celkem	FÚ	CÚ	Celkem	FÚ	CÚ
Inkaso DPH	396,24	155,18	241,06	413,39	271,22	142,17	379,83	376,36	3,47
Nadměrné odpočty	-231,39	-231,39	0,00	-229,07	-229,07	0,00	-171,42	-171,42	0,00
Čisté inkaso ^{*)}	164,85	-76,21	241,06	184,32	42,15	142,17	208,41	204,94	3,47
meziroční index inkasa v %	105,9	103,4	107,6	104,3	174,8	59,0	91,9	138,8	2,4
meziroční index čistého inkasa v %	106,2	110,6	107,6	111,8	x	59,0	113,1	468,2	2,4

^{*)} údaje nesouhlasí s údajem za celostátní daň vykázané v účetnictví o peníze na cestě

DPH lze z hlediska techniky výběru rozložit do tří komponent – daň z dováženého zboží, daň ze zboží a služeb prodávaných v tuzemsku a tzv. nadměrných odpočtů (jde o vratky, které si nejčastěji uplatňují plátcí, jejichž daň na vstupu je vyšší než daň na výstupu). Inkaso daně ze zboží a služeb prodávaných v tuzemsku vzrostlo meziročně o 38,8 %, inkaso daně z dováženého zboží naopak pokleslo o 75,6 %. Objem nadměrných odpočtů poklesl o 25,2 %, ale čisté inkaso vzrostlo o 13,1 %.

V roce 2005 představoval celkový celostátní výnos této fiskálně nejvýznamnější daně 206,9 mld. Kč, tj. meziroční nárůst o 113,8 % (absolutně o 25,1 mld. Kč). Proti celostátně rozpočtované částce bylo dosažené inkaso o 5,5 % nižší (absolutně o 12,0 mld. Kč).

Na celostátních příjmech DPH participují v souladu se zákonem č. 1/2005 Sb., o rozpočtovém určení daní, vedle státního rozpočtu i obce a kraje.

Z celkového celostátního výnosu DPH náleží 20,59 % rozpočtům obcí, 8,92 % rozpočtům krajů a 70,49 % státnímu rozpočtu. Za celý rok 2005 byly do rozpočtů krajů převedeny příjmy z DPH ve výši 16,9 mld. Kč a do rozpočtu obcí ve výši téměř 43,2 mld. Kč.

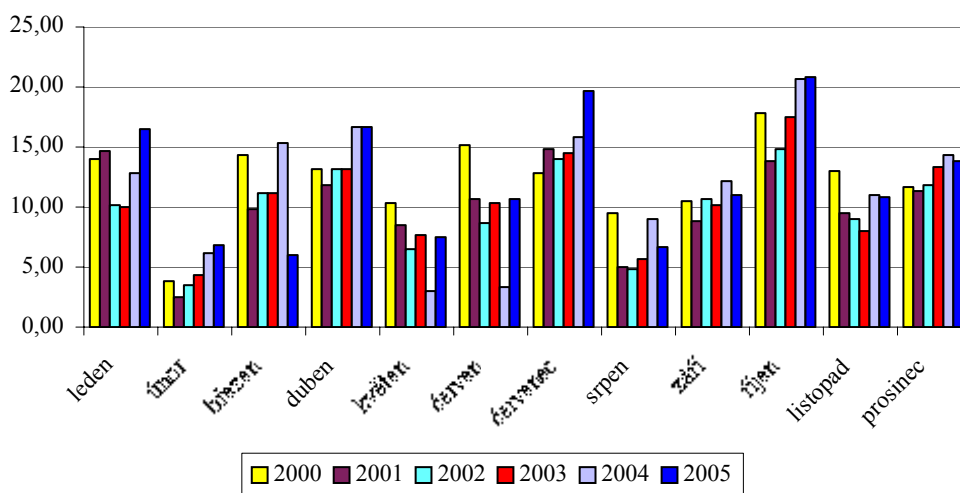
Příjem státního rozpočtu z DPH dosáhl 146,8 mld. Kč, což představuje 95,2 % korigovaného rozpočtu (v roce 2004 byl rozpočet plněn na 105,2 %) a meziroční nárůst o 17,2 mld. Kč, t.j. o 13,2 %, přičemž korigovaný rozpočet počítal s růstem o 19,0 % proti srovnatelné skutečnosti předchozího roku.

Níže než rozpočtované inkaso odráží skutečnosti, které nastaly po schválení státního rozpočtu na rok 2005. Jednalo se především o legislativní změny, např. **ponechání hotelových služeb ve snížené sazbě daně a přeřazení rekreačních a sportovních služeb do snížené sazby daně**, které měly za následek snížení inkasa DPH ve výši **cca 5,2 mld. Kč**. Druhým významným faktorem byla **nižší spotřeba domácností, která znamenala výpadek příjmů ve výši cca 5 mld. Kč**.

Změna ve způsobu zdaňování dovozů mimo Evropskou unii, ke které došlo k 1. lednu 2005, ovlivnila rozložení inkasa v průběhu roku. Zatímco v roce 2004 hradili dovozci daň do deseti dnů po vyměření celního dluhu, od ledna 2005 se jejich povinnost stala součástí standardního daňového přiznání podávaného k 25. dni po skončení zdaňovacího období. Na výši inkasa daně v roce 2005 měla také vliv **pokračující tendence odkládání předvánočních nákupů** do období bezprostředně před svátky, čímž docházelo k posilování lednového inkasa následujícího roku na úkor inkasa běžného roku.

Rozložení inkasa v průběhu roku dle jednotlivých měsíců:

Graf č. 5

2.2.4. Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (spotřební daně)

Spotřební daně zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva a daň z vína. S výjimkou daně z minerálních olejů je výnos spotřebních daní určen výhradně do státního rozpočtu. Pokud jde o daň z minerálních olejů, podle platného rozpočtového určení daní náleží 90,9 % výnosu daně státnímu rozpočtu a 9,1 % náleží Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI).

Celostátní výnos spotřebních daní v roce 2005 představoval **110,5 mld. Kč**, což bylo o 9,4 mld. Kč více než předpokládal rozpočet. V porovnání s rokem 2004 bylo celkové inkaso vyšší o 14,7 mld. Kč, t.j. o 15,4 %.

Průběh inkasa spotřebních daní ilustruje následující tabulka:

Tabulka č. 10

v mld Kč									
Spotřební daně	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Inkaso - finanční úřady	33,61	30,03	30,53	30,71	33,60	38,61	43,10	9,96	0,04
Inkaso - celní úřady	30,56	37,77	42,62	40,17	42,70	40,87	41,07	85,88	110,46
Inkaso celkem	64,17	67,80	73,14	70,88	76,30	79,49	84,17	95,84	110,50

Na **státní rozpočet** v roce 2005 připadlo z celkového výnosu spotřebních daní **103,6 mld. Kč**, což je o 8,7 mld. Kč (o 9,2 %) nad korigovaným rozpočtem. Do příjmů Státního fondu dopravní infrastruktury bylo z celkového čistého výnosu daně z minerálních olejů převedeno 6,9 mld. Kč.

Výnos spotřebních daní podle jednotlivých komodit vybraných finančními a celními úřady v roce 2005 a srovnání s předchozími roky ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 11

v mil. Kč												
	2000		2001		2002		2003		2004		2005	
	Skut.	Index 2000/1999	Skut.	Index 2001/2000	Skut.	Index 2002/2001	Skut.	Index 2003/2002	Skut.	Index 2004/2003	Skut.	Index 2005/2004
z minerálních olejů	47 286	100,7	54 835	116,0	55 370	101,0	58 411	105,5	67 191	115,0	77 676	115,6
z tabáku a tabákových výrobků	14 939	95,5	13 194	88,3	15 786	119,6	17 690	112,1	21 525	121,7	25 428	118,1
z vína	373	68,1	335	89,8	298	89,0	309	103,7	236	76,4	311	131,6
z piva	3 405	95,5	3 482	102,3	3 498	100,5	3 583	102,4	3 613	100,8	3 520	97,4
z lihu a lihovin	5 842	91,2	6 430	110,1	5 903	91,8	5 512	93,4	5 305	96,2	5 812	109,5
vratky SD - zelená nafta	-954	x	-1 271	133,2	-1 310	103,1	-1 272	97,1	-1 403	110,3	-1 499	106,9
vratky SD - technické benziny	.	.	-696	x	-49	7,0	-48	98,0	-613	1277,1	-741	120,8
vratky SD osobám jiných států	-12	x	-10	83,3	-12	120,0	-14	116,7	-14	100,0	-15	110,5
vratky SD ozbrojeným silám jiných států	.	.	-2	x	x	x	x	x	x	x	x	x
převod SD z uhlovod.paliv a maziv do SFDI	.	.	-10 487	x	-10 878	x	-11 410	x	-13 046	x	-6 865	x
Celkem	70 879	96,9	65 810	92,8	68 607	104,3	72 761	106,1	82 794	113,8	103 626	125,2

Na celkovém výnosu spotřebních daní měla největší podíl (66,2 %) **daň z minerálních olejů**. Její čistý výnos v roce 2005 dosáhl **75,4 mld. Kč** (po vyloučení vratek daně dle příslušných paragrafů zákona o spotřebních daních) a meziročně vzrostl o 10,3 mld. Kč, t.j. o 15,7 %.

Inkaso bylo ovlivněno pokračujícím nepříznivým trendem u cen ropy. Přes relativně výhodný kurs české koruny vůči dolaru se tato skutečnost projevovala v cenách nakupované ropy a tím i v cenách minerálních olejů dodávaných do sítě čerpacích stanic.

Necelou čtvrtinu celkového výnosu spotřebních daní tvořila spotřební daň z tabákových výrobků, jejíž podíl na celkovém inkasu se v posledních letech v důsledku vysoké dynamiky trvale zvyšuje. Celkové **inkaso daně z tabáku a tabákových výrobků činilo 25,4 mld. Kč** a proti roku 2004 se zvýšilo o 3,9 mld. Kč, t.j. o 18,2 %.

U této komodity byla jako u jediné **v roce 2005 zvýšena sazba spotřební daně**, a to v rámci jejího postupného navyšování s cílem dosažení úrovně minimálních sazeb požadovaných Evropskou unií v roce 2008. Tato skutečnost byla nepochybně důvodem výraznějšího meziročního růstu. Svůj podíl na zvýšení příjmů měly i cílené kontroly stánkového prodeje pašovaných cigaret.

Inkaso ostatních váhově méně významných **položek** (daň z lihu, piva a vína) dosáhlo **v souhrnu hodnoty 9,6 mld. Kč** a proti roku 2004 bylo cca **o 0,5 mld. Kč vyšší, t.j. o 5,3 %**.

U lihu dochází k zastavení nepříznivého vývoje posledních let a lze předpokládat **návrat k reálnějším výnosům i v souvislosti se zavedením kolkování lihovin** od 1.7.2005. Inkaso za rok 2005 ve výši **5,8 mld. Kč** bylo proti vykázané skutečnosti v roce 2004 vyšší o 0,5 mld. Kč, tj. o 9,6 %.

Spotřební daň inkasovaná z piva ve výši 3,5 mld. Kč je v posledních letech stabilní a osciluje kolem této hodnoty. Její mírné snížení proti předchozímu roku (o 94 mil. Kč) bylo však fiskálně méně významné.

U vína došlo k mírnému nárůstu inkasa oproti roku 2004 (o 75 mil. Kč), který podobně jako u piva byl fiskálně nevýznamný. Na výši inkasa měl vliv hlavně vyráběný a prodávaný sortiment vín, kdy jsou zdaněna jen perlivá a šumivá vína a tzv. tichá vína jsou zatížena nulovou sazbou daně.

Vybrané inkaso spotřebních daní bylo též ovlivněno výší vrácené daně z titulu nároku na vrácení daně u tzv. „zelené nafty“, technických benzinů, u osob požívajících výsady a imunitu a dále u ozbrojených sil cizích států.

Objem vratek ze zelené nafty (§ 12 f zák. o spotřebních daních) se proti roku 2004 zvýšil (o 93 mil. Kč), t.j. o 6,9 %. Jednalo se o nárokovou položku, jejíž způsob výpočtu je stanoven vyhláškou Ministerstva zemědělství (výše vrácené daně je vymezena stanovením ročního limitu spotřebovaných pohonných hmot). Poplatníkům provozujícím zemědělskou prvovýrobu, lesní školky a obnovu a výchovu lesa bylo tak v roce 2005 **vráceno 1 500 mil. Kč**.

Vratky spotřební daně **za technické benziny** byly vykázané ve výši 741 mil. Kč a byly proti roku 2004 vyšší o 128 mil. Kč.

V roce 2005, stejně jako v předchozím roce, nebyl uplatněn nárok na vrácení daně ozbrojeným silám cizích států.

2.3. Poplatky z vybraných činností

2.3.1. Správní poplatky

Položka správní poplatky zahrnuje poplatky stanovené zákonem o správních poplatcích č. 634/2004 Sb., v platném znění, který upravuje inkaso poplatků za správní úkony a správní řízení, jejichž výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod., upravená zvláštními zákony.

Za rok 2005 **inkasoval státní rozpočet na správních poplatcích 3,7 mld. Kč**, z toho formou kolkové známky bylo vybráno 1,3 mld. Kč. Předpokládaný výnos ve státním rozpočtu ve výši 4,1 mld. Kč nebyl splněn o 0,4 mld. Kč, což představuje plnění na 91,0 %. Proti roku 2004 bylo na správních poplatcích vybráno o 0,3 mld. Kč více, to je meziroční růst o 8,4 %.

Rozpočtový výnos ze správních poplatků lze pro státní rozpočet jen kvalifikovaně odhadnout podle minulých let. Inkasované příjmy závisí na skutečně podaných návrzích na správní řízení, která jsou předmětem správního poplatku. V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných územně samosprávnými celky. Jimi vybrané správní poplatky jsou příjmem územních rozpočtů.

2.3.2. Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí

Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí se řídí zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech. Tato položka zahrnuje poplatky představující **povinnou platbu za využívání životního prostředí**. Poplatky zahrnují i příslušenství ukládané v řízení o poplatku, pokud toto není evidováno samostatně. Nepatří sem však pokuty za porušení předpisů a opatření k ochraně životního prostředí.

Jedná se **především o odvody za ukládání radioaktivních odpadů** od původců těchto odpadů (především od ČEZ, a.s.) na tzv. jaderný účet. Vykázaná **skutečnost ve výši 1 256 mil. Kč** tak naplnila jejich předpokládanou rozpočtovanou výši 1 300 mil. Kč na 96,6 %.

2.4. Daně a cla za zboží a služby ze zahraničí

Před vstupem ČR do EU příjmy ze cla náležely plně státnímu rozpočtu. Od **1. května 2004** se příjmy ze cla, které byly předepsány celními orgány, staly jedním z tradičních vlastních zdrojů rozpočtu ES a **státnímu rozpočtu ČR náleží pouze 25 %** z předepsaného cla. Tato částka slouží ke krytí nákladů spojených s jeho výběrem. Meziroční srovnání výnosů cla nemá vzhledem k provedeným metodickým změnám vypovídací hodnotu.

Za rok 2005 činily **odvody celních příjmů ve prospěch účtu státního rozpočtu 1,3 mld. Kč**, což je o 0,6 mld. Kč, t.j. o 78,6 % více než bylo rozpočtováno.

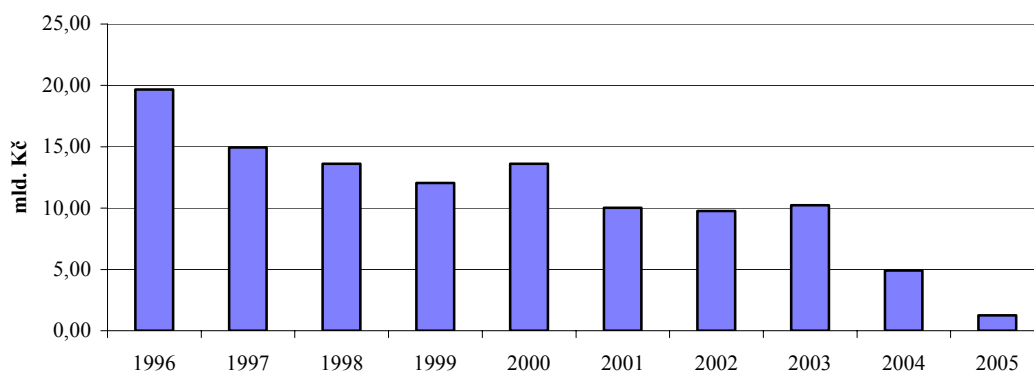
V roce 2004 bylo na cle vybráno 4,9 mld. Kč, z toho 4,1 mld. Kč bylo clo z dovozů, které byly uskutečněny před 1. květnem 2004 a 0,8 mld. činil národní podíl na cle, které bylo předepsáno na dovozy uskutečněné po vstupu do EU.

Celkové vybrané clo za rok 2005 činilo **6,2 mld. Kč**. Z toho nově vyměřené clo pro rok 2005 představovalo částku 5,7 mld. Kč, clo vybrané z dovozů uskutečněných ještě před vstupem do EU 0,7 mld. Kč a vratky činily 0,2 mld. Kč.

Celní incidence, která byla jedním z propočtových ukazatelů ve vztahu k dovozům v minulých letech a představovala poměr mezi dovozem a váženým průměrem skutečně použitých celních sazeb, včetně celních preferencí, ztratila po vstupu do EU zcela význam a dále se již nesleduje. Od 1. 5. 2004 byl převzat harmonizovaný systém a sazby platné v EU.

Vývoj cla od roku 1996 kdy dosáhl maxima - téměř 20 mld. Kč má trvale klesající tendenci, což je vidět z následujícího grafu:

Graf č.6

2.5. Daně z majetkových a kapitálových převodů (majetkové daně)

Daně z majetkových a kapitálových převodů plynoucí do státního rozpočtu jsou upraveny zákonem č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitostí.

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2005 byly zapracovány příjmy z výše uvedených majetkových daní v objemu 8,6 mld. Kč. Skutečně dosažené inkaso činilo 8,1 mld. Kč, t.j. 94,3 % rozpočtované částky při meziročním poklesu o 2,3 mld. Kč, t.j. o 21,9 %.

Údaje o plnění jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 12

Ukazatel	rok 2003				rok 2004				rok 2005			
	rozpočet	skutečnost	% plnění	Index 2003/2002	rozpočet	skutečnost	% plnění	Index 2004/2003	rozpočet	skutečnost	% plnění	Index 2005/2004
Inkaso celkem	8 900	8 773	98,6	111,6	14 300	10 379	72,6	118,3	8 600	8 107	94,3	78,1
v tom:												
daň dědická	100	100	100,0	116,3	100	100	100,0	100,0	100	103	103,0	103,0
daň darovací	680	648	95,3	107,8	800	818	102,3	126,2	800	510	63,8	62,3
daň z převodu nemovitostí	8 120	8 025	98,8	111,9	13 400	9 461	70,6	117,9	7 700	7 494	97,3	79,2

2.5.1. Daň dědická

V roce 2005 činil příjem státního rozpočtu z **daně dědické 103 mil. Kč**, při naplnění rozpočtu na 103,0 %. U daně dědické došlo oproti výši inkasa za rok 2003 a shodně i za rok 2004 k nárůstu příjmů o 3 mil. Kč. Přestože u této daně je výnos ovlivněn osvobozením veškerého bezúplatně nabytého majetku děděním mezi osobami zařazenými do I. skupiny osob pro účely výpočtu daně dědické (příbuzní v řadě přímé a manželé), zvyšuje se hodnota majetku, který je předmětem dědění u neosvobozených nabytí majetku. V případě bezúplatně nabytého majetku děděním mezi osobami zařazenými do II. a III. skupiny osob pro účely výpočtu daně dědické je rovněž celková výše inkasa dlouhodobě ovlivněna skutečností, že se výsledná částka daně násobí koeficientem 0,5. Tato úprava byla do zákona o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí doplněna novelou č. 322/1992 Sb.

2.5.2. Daň darovací

Celkové inkaso daně darovací v roce 2005 dosáhlo částky 510 mil. Kč, což představuje 63,8 % rozpočtované částky a o 308 mil. Kč méně než v roce 2004. Vývoj inkasa byl v hodnoceném roce ovlivněn větším počtem převodů vlastnického práva k bytům z družstevního do osobního vlastnictví. Tyto převody jsou za splnění zákonných podmínek od daně darovací osvobozeny. Příjem z daně darovací je ovlivněn jednak **snížováním hodnoty darovaných nemovitostí** a dále přetrvávajícím **poměrně rozsáhlým osvobozením**, kdy u **nejbližších příbuzných** a manželů je osvobozeno nabytí movitých věcí osobní potřeby do výše 1 mil. Kč a do stejné výše nabytí vkladů na účtech u bank, peněžních prostředků v hotovosti a cenných papírů v tuzemsku. U právnických osob bylo v roce 2005 nově zcela osvobozeno bezúplatné nabytí majetku určené na financování výzkumu a vývoje.

2.5.3. Daň z převodu nemovitostí

Výnos daně z převodu nemovitostí je tradičně z majetkových daní nejvýznamnější a představuje cca 92 % z celkového úhrnu majetkových daní. Výše inkasa této daně je ovlivněna prostředím na trhu s nemovitostmi, navazujícím počtem převodů či přechodů vlastnického práva k nemovitostem, skladbou poplatníků a zejména hodnotou převáděných nemovitostí.

Inkaso **daně z převodu nemovitostí ve výši 7,5 mld. Kč** naplnilo schválený rozpočet z 97,3 %. Oproti roku 2004 bylo nižší o 1,8 mld. Kč. Jeho objem byl výrazně **ovlivněn snížením daňové sazby z 5 % na 3 % novelou zákona** o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí č. 420/2003 Sb., platné pro převody uskutečněné po 1.1.2004, která se v plné výši promítla až do inkasa daně za rok 2005. Nárůst inkasa v roce 2004 byl ovlivněn zvýšením počtu převodů, protože očekávaná novela pozdržela některé převody plánované v roce 2003. V prvním roce účinnosti novely, t.j. v roce 2004, byla ještě vyměřována větší část daňových případů s vyšší sazbou daně. Tento stav v roce 2005 již nepřetržoval. V roce 2005 byl **rovněž zaznamenán vyšší počet převodů bytů, a to novostaveb, které jsou zpravidla osvobozeny**. Rovněž došlo ke změně režimu splatnosti této daně, t.j. placení ve lhůtě pro podání daňového přiznání, s účinností od 1.1.2004, čímž se naopak urychlil její výběr.

3. Daňové nedoplatky

Daňové nedoplatky **představují rozdíl mezi daní, která měla být zaplacená, a skutečně zaplacenou částkou.** Daní, která měla být zaplacená, může být nejen daň poplatníkem nebo plátcem přiznaná, ale i daň doměřená správcem daně a příslušenství daně (penále, pokuty, úrok, náklady řízení atd.). Daňové nedoplatky se týkají jak daňových příjmů státního rozpočtu, tak i daňových příjmů územních samosprávných celků a státních fondů.

Nedoplatky všech daňových příjmů dosáhly ke konci roku 2005 celkové výše 171,2 mld. Kč a proti roku 2004 klesly o 4,8 mld. Kč, t.j. o 2,7 %.

Daňové nedoplatky jsou spravovány třemi subjekty – územními finančními orgány, Českou správou sociálního zabezpečení (ČSSZ) a celními orgány. Největší objem nedoplatků (59,4 %) za rok 2005 evidovaly ve výši 101,7 mld. Kč územní finanční orgány. Ty spravují nedoplatky všech daňových příjmů, vyjma nedoplatků pojistného spravovaných ČSSZ a vyjma cla a části nedoplatků daně z přidané hodnoty a spotřebních daní, které spravují celní orgány.

Druhý největší objem (36,3 %) daňových nedoplatků za rok 2005 ve výši 62,2 mld. Kč evidovala Česká správa sociálního zabezpečení. Ta spravuje nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení a na státní politiku zaměstnanosti. Podrobněji jsou nedoplatky v působnosti ČSSZ uvedeny v části II. 4. této zprávy.

Třetím subjektem, spravujícím daňové nedoplatky, jsou **celní orgány.** Jimi sledované nedoplatky dosáhly v roce 2005 výše **7,3 mld. Kč**, což z celkového objemu všech daňových nedoplatků znamená 4,3 %. Podrobný vývoj nedoplatků v působnosti celních orgánů je součástí zprávy o činnosti celních orgánů (viz příloha B sešitu C).

Daňové nedoplatky v evidenci územních finančních orgánů

Územní finanční orgány v postavení správce daně evidují u všech daňových subjektů jejich daňové a platební povinnosti, úhrady nebo zániky daňových a platebních povinností a z toho vyplývající přeplatky a nedoplatky. Daňovým dlužníkem je každý, kdo je povinen podle zvláštního zákona daň platit nebo vybranou daň odvádět. Jestliže dlužník neuhradí splatnou částku daně nejpozději v den její splatnosti, stane se jeho neuhrazená daňová povinnost daňovým nedoplatkem. Daňové nedoplatky tedy **představují souhrnnou částku daňovým subjektem včas neuhrazené splatné daně** a po dni splatnosti daně také částku naběhlého příslušenství daně k určitému dni sledování.

Daňová pohledávka a její výše je stanovena správcem daně ve vyměřovacím řízení, kde je též určena lhůta její splatnosti. Podle délky časové prodlevy mezi splatností a úhradou daně a podle stanovené sazby je souhrnná částka daňového nedoplatku zvyšována o vyměřenou výši penále.

Do daňových nedoplatků **není zahrnuta tzv. posečkaná daň** (posečkání daně nebo její zaplacení ve splátkách podle § 60 zákona č. 337/1992 Sb.), jejíž vymáhání je správcem daně v mnoha případech odloženo. Z evidence daní vyplývá, že celkový objem posečkané daně v průběhu roku 2005 dosáhl 36,7 mld. Kč. Vzhledem k tomu, že celková splatná povinnost v průběhu roku činila 28,7 mld. Kč, **objem posečkávané daně na konci roku 2005 dosáhl výše 8,0 mld. Kč.**

Celkový objem daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány v České republice k 31. 12. 2005 **dosáhl 101,7 mld. Kč.** Z toho nedoplatky na daních **nové daňové soustavy** platné od 1. 1. 1993 (dále jen „nové daně“) činily **97,3 mld. Kč** (t.j. 95,7 % k celkovému objemu nedoplatků) **a nedoplatky daní staré daňové soustavy** platné do 31. 12. 1992 (dále jen „staré daně“) **dosáhly 4,4 mld. Kč** (t.j. 4,3 % z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány). **Proti roku 2004 klesla celková kumulovaná výše daňových nedoplatků o 1,6 mld. Kč, t.j. o 1,6 % - u nových daní se snížila o téměř 0,5 mld. Kč a u starých daní o téměř 1,2 mld. Kč.**

Vývoj daňových nedoplatků v roce 2005 lze z dlouhodobějšího pohledu **hodnotit relativně příznivě.** Došlo, na rozdíl od roku 2004, k meziročnímu poklesu daňových nedoplatků (o 1,6 mld. Kč), a to přesto, že objem nedoplatků odepsaných pro nedobytnost v roce 2005 vzrostl „jen“ o 0,5 mld. Kč (v roce 2005 bylo odepsáno 9,4 mld. Kč proti 8,9 mld. Kč v roce 2003).

Tabulka č. 13

	2000	index 2000/1999 v %	2001	index 2001/2000 v %	2002	index 2002/2001 v %	2003	index 2003/2002 v %	2004	index 2004/2003 v %	2005	index 2005/2004 v %
Daňové nedoplatky evid. územn. fin. orgány	99,1	101,2	99,4	100,3	103,7	104,3	99,8	96,2	103,3	103,5	101,7	98,5
z toho:												
staré daně	7,8	51,0	6,8	87,2	6,6	97,1	6,3	95,5	5,6	88,7	4,4	78,7
nové daně	91,3	110,5	92,6	101,4	97,1	104,9	93,5	96,3	97,7	104,5	97,3	99,6

Největší objem splatných daňových nedoplatků byl evidován finančními úřady v působnosti Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu (27,7 mld. Kč, t.j. 27,2 % z celkového objemu daňových nedoplatků, evidovaných územními finančními orgány

v České republice), Finančního ředitelství v Brně (20,5 mld. Kč, t.j. 20,1 %), Finančního ředitelství v Ústí nad Labem (17,9 mld. Kč, t.j. 17,6 %) a finančního ředitelství v Ostravě (11,4 mld. Kč, t.j. 11,3 %). Naopak nejnižší objem vykazovaly finanční úřady v působnosti Finančního ředitelství v Českých Budějovicích (3,1 mld. Kč), Finančního ředitelství v Hradci Králové (6,2 mld. Kč), Finančního ředitelství v Plzni (6,5 mld. Kč) a Finančního ředitelství v Praze (8,3 mld. Kč).

Údaje za rok 2005 dokládají, že větší objem daňových **nedoplatků nových daní** je vykazován u **přímých daní**. Jejich výše dosáhla **53,3 mld. Kč**, což znamená 54,8 % z celkového objemu daňových nedoplatků nových daní evidovaných územními finančními orgány v České republice. **V porovnání s rokem 2004 klesl jejich objem o 1,6 mld. Kč** a jejich podíl na celkovém objemu daňových nedoplatků nových daní se snížil o 1,4 procentního bodu. Nejvyšší suma nedoplatků této skupiny daní byla evidována **na daních z příjmů**. Jejich výše dosáhla za rok 2005 částku **39,3 mld. Kč**, tj. 40,4 % z celkového objemu nedoplatků nových daní a meziročně vzrostla o 0,3 mld. Kč, t.j. o 0,8 %. **U ostatních přímých daní** (majetkové daně, daň silniční a ostatní příjmy, odvody a poplatky) dosáhl objem daňových nedoplatků za rok 2005 částky **14,0 mld. Kč, což je o 1,9 mld. Kč méně** než v předchozím roce. Jejich podíl na celkovém objemu daňových nedoplatků nových daní činil 14,4 %; z toho 6,1 mld. Kč připadlo na majetkové daně a z nich nejvíce na daň z převodu nemovitostí (4,6 mld. Kč).

U nepřímých daní dosáhl objem daňových nedoplatků, evidovaných územními finančními orgány, za rok 2004 výše **44,0 mld. Kč** a proti minulému roku došlo k nárůstu o 1,1 mld. Kč. Jejich podíl na celkovém objemu daňových nedoplatků nových daní (45,2 %) se proti předchozímu roku zvýšil o 1,3 procentního bodu. Rozhodující objem zde představovaly **nedoplatky na dani z přidané hodnoty**, jejichž hodnota dosáhla **40,7 mld. Kč**, t.j. 41,8 % celkového objemu daňových nedoplatků nových daní a meziročně vzrostla o 1,8 mld. Kč. Nedoplatky **spotřebních daní se nepatrně snížily z 4,0 mld. Kč na 3,3 mld. Kč**. Vývoj nedoplatků u této daně je provázen zpomalováním tempa jejich meziročního růstu již od roku 1996, přičemž od roku 2000 klesají absolutně.

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových nedoplatků se vztahuje na činnost územních finančních orgánů v procesním postavení správce daně podle § 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“). Podle ustanovení § 62 ZSDP zajišťují územní finanční orgány evidenci daňových a platebních povinností, jejich úhrad nebo zániků a z toho vyplývajících daňových přeplatků a nedoplatků.

Agregované údaje, které umožňují z dlouhodobějšího pohledu (období let 1995 až 2005) posoudit vývoj objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány, jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 14

Rok	Nedoplatky vymáhané		Nedoplatky vymožené		% úspěšnosti	
	počet případů	částka v mld. Kč	počet případů	částka v mld. Kč	počet případů	objem
1995	30 633	17,284	24 714	2,648	80,7	15,3
1996	49 954	22,649	35 973	2,895	72,0	12,8
1997	80 558	29,006	51 226	4,240	63,6	14,6
1998	100 743	31,375	72 371	3,957	71,8	12,6
1999	127 278	33,131	92 710	4,235	72,8	12,8
2000	138 919	40,860	96 365	4,482	69,4	11,0
2001	195 548	46,219	134 622	6,716	68,8	14,5
2002	223 015	48,489	169 054	3,827	75,8	7,9
2003	1 234 535 ^{*)}	54,164	349 375 ^{*)}	3,960	28,3	7,3
2004	1 434 436 ^{*)}	64,385	376 258 ^{*)}	4,073	26,2	6,3
2005	1 608 868 ^{*)}	68,205	412 234 ^{*)}	5,111	25,6	7,5

pozn.: údaje jsou uvedeny sumárně za daně staré daňové soustavy platné do 31.12.1992 a nové daňové soustavy platné od 1.1.1993

^{*)} Vyšší počet případů (viz údaje za rok 2003 až 2005) je ovlivněn změnou metodiky vykazování počtu případů v souvislosti se zavedením nového plně automatizovaného systému zpracování dat v oblasti vymáhání. U evidovaných daňových nedoplatků ve vymáhání je počet případů dán počtem neuhrazených POV (předpisných a odpisných vět) k poslednímu dni sledovaného období, resp. u evidovaných vymožených daňových nedoplatků počtem POV, na kterých došlo v období od 1. 1. 2003 do 31. 12. 2003 a ve stejném období roku 2004 k jejich úhradě.

Údaje v tabulce ukazují, že v období let 1995 až 2005 se každoročně zvyšoval objem daňových nedoplatků ve vymáhání. Nejvyššího meziročního růstu vymáhaných daňových nedoplatků bylo dosaženo v roce 2000 (o 7,7 mld. Kč) a v roce 2004 (o 10,2 mld. Kč). Naopak k jeho zpomalení došlo zejména v roce 2002, kdy objem vymáhaných daňových nedoplatků vzrostl oproti předchozímu roku o 2,3 mld. Kč.

K 31. 12. 2005 vymáhaly územní finanční orgány 68,2 mld. Kč daňových nedoplatků (t.j. 67,1 % z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány) a objem vymáhaných daňových nedoplatků tak meziročně vzrostl o 3,8 mld. Kč. Vyšší aktivita finančních úřadů při vymáhání daňových nedoplatků je patrná z porovnání podílu vymáhaných pohledávek k celkovému objemu evidovaných daňových nedoplatků v posledních letech (v roce 2001 činil 46,5 %, v roce 2002 46,7 %, v roce 2003 54,3 %, v roce 2004 62,3 % a v roce 2005 dosáhl již 67,1 %).

Celková částka vymožených daňových nedoplatků za rok 2005 se v porovnání s předchozím rokem zvýšila o více než 1 mld. Kč (nárůst o 25,4 %) a dosáhla přes 5,1 mld. Kč. Vývoj dynamiky meziročního růstu vymožených daňových nedoplatků a stejně tak i podíl vymožených nedoplatků k celkovému objemu vymáhaných daňových nedoplatků byl v roce 2005 podstatně příznivější, než tomu bylo v posledních letech (v roce 2002 činil tento podíl 7,9 %, v roce 2003 7,3 %, v roce 2004 6,3 %, ale v roce 2005 vzrostl na 7,5 %).

Rozhodující objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků je evidován na daních nové daňové soustavy platné od 1. 1. 1993. K 31. 12. 2005 bylo vymáháno 65,9 mld. Kč, t.j. 96,7 % z celkové sumy daňových nedoplatků ve vymáhání a za rok 2005 bylo vymoženo 5,0 mld. Kč, t.j. 99,5 % z celkové sumy vymožených daňových nedoplatků ve sledovaném období. Největší objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků evidovaných na daních nové daňové soustavy je vykazován u daně z přidané hodnoty (k 31. 12. 2005 vymáháno 28,4 mld. Kč, t.j. 41,8 % z celkové sumy daňových nedoplatků ve vymáhání; v roce 2005 pak vymoženo 2,5 mld. Kč, t.j. 48,7 % z celkové sumy daňových nedoplatků vymožených ve sledovaném období). Vyšší objem daňových nedoplatků ve vymáhání byl k 31. 12. 2005 evidován i u daní z příjmů. V souhrnu činila jejich výše 26,5 mld. Kč, t.j. 38,9 % z celkové sumy daňových nedoplatků ve vymáhání, z toho vymoženo za rok 2005 bylo 1,7 mld. Kč daňových nedoplatků, t.j. 32,8 % z celkové sumy daňových nedoplatků vymožených ve sledovaném období.

Z celkového objemu daňových nedoplatků ve vymáhání jich bylo k 31. 12. 2005 evidováno na daních 47,1 mld. Kč, t.j. 69,1 %. Zbytek, tedy téměř třetina, byl evidován na **příslušenství daní** ve výši 21,1 mld. Kč, t.j. 30,9 % (dle § 58 ZSDP se příslušenstvím daní rozumí penále, zvýšení daně, náklady daňového řízení, úroky a pokuty uložené podle ZSDP nebo jiného daňového zákona).

Územní finanční orgány jsou **dlouhodoběji úspěšnější při vymáhání nedoplatků**, jejichž výše se pohybuje v řádu **do 1 mil. Kč**. Nedoplatky, jejichž výše se pohybuje v řádu 10 mil. Kč a výše, jsou buď z větší části nedobytné nebo jsou vymahatelné pouze částečně. Podle analýz stavu nedobytných daňových nedoplatků, které byly v minulých dvou letech provedeny ministerstvem financí za aktivní účasti územních finančních orgánů, představuje **kvalifikovaný odhad nedobytných daňových nedoplatků částku cca ve výši 61 mld. Kč, t.j. 60,0 %** z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány ke konci roku 2005. Na daních „staré“ daňové soustavy, jejichž objem poklesl k 31.12.2005 na 4,4 mld. Kč, je jich nedobytných cca 90 %.

K vymáhání daňových nedoplatků využívají finanční úřady všech zákonných prostředků, přičemž způsoby vymáhání nedoznaly v roce 2005, stejně jako v minulých letech, zásadních změn. Rozhodující objem vymožených daňových nedoplatků byl v roce 2005 dosažen v daňovém řízení, resp. v řízení o vymáhání daňových nedoplatků. **Téměř 2,4 mld. Kč** (o 0,5 mld. Kč více než v roce 2004) bylo finančními úřady **vymoženo v exekučních řízeních** postupem podle § 73 ZSDP. Stejná částka daňových nedoplatků (**přes 2,4 mld. Kč**) byla po jejich převzetí k vymáhání **vybrána pracovníky správce daně ještě před zahájením exekuce vydáním exekučního příkazu** (na základě výzev k zaplacení daňových nedoplatků v náhradní lhůtě, osobního doručení upozornění na nedoplatek, osobních jednáních s daňovými dlužníky apod.). Nejefektivnějším a finančními úřady nejvíce využívaným způsobem vymáhání byla daňová exekuce příkázáním pohledávky. Tímto způsobem bylo finančními úřady vymáháno v roce 2005 téměř 6,8 mld. Kč daňových nedoplatků a vymoženo jich bylo 1,9 mld. Kč. Nejnáročnějším, avšak nejméně efektivním způsobem vymáhání byla daňová exekuce prodejem movitých věcí a prodejem nemovitostí. V roce 2005 bylo exekucí prodejem movitých věcí vymáháno 0,5 mld. Kč a prodejem nemovitostí 0,4 mld. Kč daňových nedoplatků. Daňovou exekucí prodejem movitých věcí bylo vymoženo přes 0,1 mld. Kč, stejně jako exekucí prodejem nemovitostí.

Souhrnná výše daňových pohledávek přihlášených finančními úřady do konkursních řízení přesáhla k 31. 12. 2005 částku 70,0 mld. Kč a proti předchozímu roku **vzrostla o 7,1 mld. Kč**. Z celkového objemu pohledávek přihlášených finančními úřady do konkursních řízení jich bylo v průběhu konkursu do vydání rozvrhového usnesení a v rámci rozvrhového usnesení **uspokojeno k 31. 12. 2005 celkem 2,6 mld. Kč**, tj. pouze 3,6 % z objemu přihlášených daňových pohledávek. **Každoročně narůstá jak počet daňových dlužníků, na jejichž majetek byl prohlášen konkurs**, tak i výše daňových nedoplatků přihlášených do konkursních řízení, avšak efektivita těchto řízení je z hlediska jejich uspokojování minimální. Návrhy na prohlášení konkursu jsou však ze strany dlužníků podávány mnohdy se značným zpožděním a často v době, kdy již nedisponují s majetkem, který by postačoval alespoň k částečnému uspokojení konkursních věřitelů. Nadále přetrvává problém s včasným ukončením konkursních řízení, která se nedaří ukončit ve lhůtě 18 měsíců, jak to předpokládá § 14a odst. 2 zákona o konkursu a vyrovnání. V řadě případů tak konkursní řízení probíhá několik let, výjimkou není pět i více let. Výše daňových pohledávek přihlášených nebo uplatněných v konkursu se neúměrně zvyšuje o částky penále podle § 63 ZSDP, neboť penalizace daňového subjektu trvá i v běhu konkursního řízení. S legislativním řešením tohoto problému je uvažováno v rámci připravovaných nových právních úprav dotčených předpisů.

Podobně jako v předchozích letech byly i v roce 2005 uspokojovány jen v minimálním rozsahu daňové pohledávky, které finanční úřady **předaly k vymáhání soudům v podobě návrhů na výkon rozhodnutí**. V roce 2005 jich bylo soudy vymáháno necelých 0,5 mld. Kč a z této částky jich bylo vymoženo pouze 17,3 mil. Kč, t.j. 3,7 %.

Podle § 73 odst. 3 ZSDP mohou finanční úřady v postavení správce daně požádat o výkon exekuce též soudního exekutora. V roce 2005 byla tato možnost využita finančními úřady v menším rozsahu než v roce 2004. Za sledované období byly předány **soudním exekutorům k výkonu exekuce** daňové nedoplatky ve výši 91,5 mil. Kč a z této částky jich bylo vymoženo 8,1 mil. Kč, tj. 8,8 %. Finanční úřady opětovně upozorňují na problémy, které se vyskytují při poskytování součinnosti soudním exekutorům podle § 33 č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. **Vedle neúměrného rozsahu požadavků soudních exekutorů** na sdělení řady údajů, jejichž vyřizování odvádí správce daně od výkonu správy daní, způsobuje problémy **také nepřiměřenost jejich exekucí**. Exekutoři svými příkazy blokují veškerý majetek dlužníků, přestože výše dluhu je mnohdy podstatně nižší než hodnota majetku postiženého exekucí. Správce daně pak nemůže vzhledem k případnému rozporu se zákonem č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, efektivně vymáhat daňové nedoplatky do doby ukončení exekuce ze strany exekutorského úřadu.

Efektivitu výběru daní a vymáhání daňových pohledávek ovlivňuje i celá řada dalších faktorů. K nejzávažnějším patří:

- **Řada daňových dlužníků** (*i těch, kteří dluží státu větší objem daňových nedoplatek*) **nemá exekuci postižitelný majetek**, popř. majetek mají, ale je velmi obtížné jej dohledat a zajistit. Daňoví dlužníci činí často úkony, kterými se svého majetku zbavují s cílem vyhnout se daňové exekuci, popř. vyhnout se zajištění daňové pohledávky zřízením zástavního práva. Přitom možnost domoci se neúčinnosti těchto úkonů u soudů (*například postupem podle § 42a občanského zákoníku*) bývá pro pracovníky správce daně často problematická a vždy časově náročná.
- Opakovaně se objevují případy, kdy **daňoví dlužníci** (*zejména společnosti s ručením omezeným*) **výrazně utlumí, resp. ukončí, podnikatelské aktivity bez uhrazení platebních povinností** a dále pokračují v podnikatelských

aktivitách, např. v nově zřízených firmách se stejným předmětem činnosti. Často dochází ke změnám statutárních orgánů obchodních společností, kterými se stávají nekontaktní osoby. V řadě případů byly u obchodních společností zaznamenány účelové a pouze formální změny sídel, či faktická neexistence sídel. Zápisy v obchodním rejstříku tak neodpovídají skutečnosti.

- **Oslabena zůstává pozice správce daně jako zástavního věřitele** při uplatňování zástavního práva podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Konstitutivní účinky zástavního práva zřízeného správcem daně jsou podmíněny nabytím právní moci rozhodnutí o zřízení zástavního práva a tato doba poskytuje dlužníkům možnost s nemovitostmi disponovat.
- Po novelizaci občanského zákoníku a občanského soudního řádu, platné od 1. 1. 2001, **přetrvává praxe peněžních ústavů, kdy po doručení exekučního příkazu** na přikázání pohledávky na peněžní prostředky dlužníků na účtech vedených u bank **zpravidla neprodleně vyrozumí svého klienta (daňového dlužníka)** o nařízené exekuci a ihned mu zřídí nový účet, na který dlužník směřuje platby svých pohledávek a na zablokované účty již nejsou připisovány další platby.
- **Efektivita exekuce na srážku ze mzdy** a jiné odměny za závislou činnost je negativně **ovlivňována častou fluktuací zaměstnanců** a velmi omezenými možnostmi správce daně zjistit zaměstnavatele dlužníků včas. Finanční úřady jsou pak nuceny opakovaně zjišťovat zaměstnavatele a exekuční řízení opakovaně zahajovat. Mzdy jsou zaměstnavateli často vypláceny jen v minimální výši, což se odráží nejen ve výnosu z exekuce, ale v mnoha případech nelze výkon rozhodnutí provést s ohledem na nezabavitelné částky stanovené nařízením vlády č. 63/1998 Sb.
- **Prodejnost movitých věcí a nemovitostí** v rámci dražeb prováděných správcem daní **stále klesá a nízké jsou i samotné výtěžky dražeb**. Opakovaně byly zaznamenány případy, kdy zájemci o koupi nemovitosti v dražbách vyčkávají na další dražební jednání, kdy se nejnižší podání snižuje ze dvou třetin výsledné ceny na jednu polovinu výsledné ceny. Problematický je prodej nemovitostí s váznoucími zástavními právy, zejména ve vztahu k zástavám ostatních věřitelů, především bank, které jsou uplatněny před zástavami finančních úřadů.

- **Rychlost i efektivnost exekučních řízení, resp. úkonů ke zjištění majetku je dosud negativně ovlivňována i tím, že stávající externí registry (např. registr motorových vozidel, registr obyvatelstva apod.) nejsou dlouhodobě aktualizovány** a v případě registru motorových vozidel chybí relevantní informace pro posouzení vlastnictví a k vyhledávání vozidla. Navíc současná legislativní úprava i stávající technická vybavenost (*nepropojenost registrů veřejné správy, povinnost mlčenlivosti vůči vybraných subjektům apod.*) je omezujícím faktorem zajišťování efektivní spolupráce a součinnosti územních finančních orgánů s ostatními státními orgány, především z pohledu umožnění bezplatného dálkového přístupu on line k informacím potřebným pro oblast zajištění a vymáhání daňových nedoplatků.

4. Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti placené povinně plátcí podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, v platném znění, **dosáhlo v roce 2005 výše 311,2 mld. Kč.** Proti roku 2004 vzrostl výběr pojistného o 17,9 mld. Kč, což představuje zvýšení o 6,1 %. **Ve srovnání s rozpočtem bylo inkasováno méně o 3,6 mld. Kč. Schválený rozpočet**, u kterého nedošlo v průběhu roku k žádným změnám, byl **splněn na 98,9 %.** Rozpočet příjmů z pojistného vycházel z příznivého vývoje v roce 2004, který se již v roce 2005 neopakoval. V plnění rozpočtu se negativně promítlo mimo jiné i zrušení dalších platů ve veřejném sektoru.

Obecně je vývoj příjmů z pojistného **ovlivňován především vývojem počtu plátců pojistného a jejich složením**, vývojem mezd, ze kterých je placeno pojistné a úspěšností výběru pojistného.

Od roku 2002 do roku 2004 docházelo ke zvyšování počtu pojištěnců – zaměstnanců. **V roce 2005 počet těchto osob poklesl o 36 tisíc.** Snížil se i počet důchodově pojištěných osob samostatně výdělečně činných. K 31. 12. 2005 bylo Českou správou evidováno 729 tis. důchodově pojištěných osob samostatně výdělečně činných, což proti roku 2004 představovalo snížení o 21 tis. osob. Proti roku 2004 se snížil o 27 tisíc i počet nemocensky pojištěných OSVČ, které platí dobrovolné pojistné nemocenského pojištění. Ke konci roku 2005 bylo evidováno 241 tis. těchto osob oproti 268 tis. osob v roce 2004.

Kromě povinného pojistného placeného ze zákona bylo v roce 2005 inkasováno v rámci nedaňových příjmů **dobrovolné pojistné v částce 874,6 mil. Kč.** Z toho **nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných činilo 825,0 mil. Kč** a **dobrovolné důchodové pojištění 49,6 mil. Kč.** Proti roku 2004, kdy bylo zapláceno na dobrovolném pojistném 833,8 mil. Kč, představoval jeho přírůstek 4,9 %. Po zahrnutí částky vybrané na dobrovolném pojistném dosáhlo **celkové vybrané pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 312,1 mld. Kč.** Ve srovnání s rokem 2004 se zvýšilo celkové vybrané pojistné, t.j. povinné i dobrovolné o 6,1 %.

Pojistné na důchodové pojištění, které je sledováno ve státním rozpočtu jako závazný ukazatel, bylo v roce 2005 inkasováno ve výši **258,3 mld. Kč**. Schválený rozpočet byl splněn na 99,0 %. Ve srovnání s rokem 2004 bylo na důchodovém pojištění vybráno více o 15,1 mld. Kč, což bylo více o 6,2 %. **Na dobrovolném důchodovém pojištění** bylo vybráno **49,6 mil. Kč**.

Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti jsou podle zákona příjmem státního rozpočtu. Převážná část pojistného, 96,8 %, byla vybírána Českou správou sociálního zabezpečení (ČSSZ), v jejíž působnosti je výběr pojistného v civilním sektoru. Další orgány sociálního zabezpečení vybírají pojistné za ozbrojené složky zaměstnanců státu (za vojáky z povolání, příslušníky Sboru nápravné výchovy, policisty a celníky). V roce 2005 bylo ČSSZ vybíráno povinné pojistné celkem od 259 tis. organizací a 729 tis. osob samostatně výdělečně činných. V tom bylo 29 tis. velkých organizací (nad 25 zaměstnanců), které zaměstnávaly 3 080 tis. zaměstnanců. Malých organizací (do 25 osob), bylo 230 tis. a zaměstnávaly 975 tis. zaměstnanců.

Výběr pojistného podle kapitol státního rozpočtu uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 15

Povinné pojistné na sociální zabezpečení	2004 skutečnost	2005			% plnění (skut./rozp. po změnách)	index v % 2005/2004
		SR	rozpočet po změnách	skutečnost		
MPSV	284 216	303 420	303 420	301 199	99,3	106,0
Min. obrany	2 178	2 407	2 407	2 312	96,1	106,2
Min. vnitra	5 714	7 467	7 467	6 399	85,7	112,0
Min. sprav.	574	729	729	652	89,4	113,6
Min. financí (GR cel)	622	731	731	621	85,0	99,8
Celkem	293 304	314 754	314 754	311 183	98,9	106,1
Dobrovolné pojistné	834			875		104,9
Celkem povinné a dobrovolné pojistné	294 138			312 058		106,1

Z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vybraného v roce 2005 představovaly příjmy z vlastního pojistného 310,5 mld. Kč. Příslušenství pojistného činilo 638 mil. Kč, z toho penále 621 mil. Kč a pokuty 17 mil. Kč. Přírážka k pojistnému, v důsledku vratky přírážky jednomu subjektu, byla záporná a činila – 0,2 mil. Kč.

Z vybraného povinného pojistného činilo důchodové pojištění 258,3 mld. Kč, nemocenské pojištění 38,1 mld. Kč a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 14,8 mld. Kč (údaje jsou uváděny včetně příslušenství).

Na povinném pojistném zaplatili zaměstnavatelé 224,9 mld. Kč, zaměstnanci 69,2 mld. Kč a osoby samostatně výdělečně činné 16,4 mld. Kč. Výše podílu plateb jednotlivých skupin plátců vyplývá ze sazeb pojistného daných zákonem o pojistném. U plateb osobami samostatně výdělečně činnými, které ve srovnání s rokem 2004 zaplatily o 2,2 mld. Kč více, se projevil vliv opatření přijatého v rámci reformy veřejných financí, podle něhož se postupně zvyšuje minimální vyměřovací základ pro pojistné těchto osob. V roce 2005 činila procentní sazba pro stanovení minimálního vyměřovacího základu OSVČ 45 % rozdílu mezi dosaženými příjmy a vynaloženými výdaji. Po zahrnutí plateb dobrovolného nemocenského pojištění OSVČ ve výši 825 mil. Kč činilo pojištění zaplacené OSVČ celkem 17,2 mld. Kč.

Celkové vyměřovací základy zaměstnanců organizací a malých organizací, za které bylo placeno pojistné České správě sociálního zabezpečení, v roce 2005 činily 837,9 mld. Kč. Ve srovnání s rokem 2004 vzrostly o 47,1 mld. Kč. Meziroční index růstu vyměřovacího základu dosáhl 105,9.

Průměrné pojistné připadající na jednoho zaměstnance dosáhlo za období prosinec 2004 až listopad 2005 částky **5 488 Kč měsíčně**. Z celkové částky zaplaceného pojistného činilo pojistné důchodového pojištění 4 520 Kč, pojistné nemocenského pojištění 710 Kč a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 258 Kč.

Výše plateb placených osobami samostatně výdělečně činnými byla ovlivněna opatřením, podle kterého se postupně zvyšuje minimální vyměřovací základ pro tuto skupinu osob. Měsíční průměr platby pojistného činil v roce 2005 za jednu osobu samostatně výdělečně činnou 1 941 Kč. Z toho na důchodové pojištění bylo průměrně zaplacen 1 748 Kč, na nemocenské dobrovolné pojištění 273 Kč a na příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 100 Kč.

Nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti jsou evidovány pouze v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí.

V ostatních kapitolách státního rozpočtu jsou plátcí pojistného organizace státní správy a pojistné je hrazeno v rámci schváleného rozpočtu těchto organizací, takže k nedoplatkům nedochází. Nedoplatky na pojistném (včetně pokut a penále) **činily ke konci hodnoceného období 62,2 mld. Kč** a meziročně vzrostly o 0,2 mld. Kč. Jednalo se o nedoplatky vzniklé od roku 1993, kdy začalo být vybíráno v souladu se zákonem pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Vývoj nedoplatků pojistného a příslušenství v časové řadě za celé období výběru pojistného je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 16

rok	v mil. Kč	
	celková výše nedoplatků k 31.12.	přírůstek proti předchozímu roku
1993	3 145	3 145
1994	7 049	3 904
1995	13 762	6 713
1996	21 985	8 223
1997	32 564	10 579
1998	39 854	7 290
1999	49 127	9 273
2000	55 850	6 723
2001	60 638	4 788
2002	61 749	1 111
2003	63 754	2 005
2004	61 977	-1 777
2005	62 180	203

Vývoj celkového objemu nedoplatků je ovlivněn i objemem odpisů nedobytných pohledávek a prominutých penále, které je prováděno v souladu s platnou právní úpravou. V roce 2005 byly odepsány nedobytné pohledávky v částce 4,5 mld. Kč, tj. o 341 mil. Kč méně než v předchozím roce, zatímco v roce 2004 byl odpis pohledávek o 1,5 mld. Kč vyšší než v roce 2003. Penále bylo prominuto v částce 315 mil. Kč, což bylo o 447 mil. Kč méně než v roce 2004 (v roce 2004 bylo naopak prominuto o 370 mil. Kč více než v roce 2003).

Z celkové výše nedoplatků pojistného a příslušenství k 31. 12. 2005 činily **nedoplatky na pojistném 28,9 mld. Kč** (45,6 %), což představuje proti roku 2004 nárůst o 841 mil. Kč. **Nedoplatky na příslušenství dosáhly 32,4 mld. Kč** (52,2 % z celkových nedoplatků). Ve srovnání s rokem předchozím vzrostlo procento dlužného pojistného.

V roce 2005 činil dluh u organizací zaměstnávajících více než 25 zaměstnanců 14,3 mld. Kč (v roce 2004 15,3 mld. Kč), nejvíce (40,4 mld. Kč) dlužily malé organizace do 25 zaměstnanců (stejně jako v roce 2004), osoby samostatně výdělečně

činné měly dluh 7,5 mld. Kč (v roce 2004 6,2 mld. Kč). **V delší časové řadě (od roku 2001) klesají dlužné částky u velkých organizací, vzrůstá dluh u malých organizací a osob samostatně výdělečně činných.**

Nedoplatky odhlášených plátců pojistného mají po několik let vzestupnou tendenci a zvýšily se i v roce 2005. V tomto roce **činily 36,8 mld Kč a představovaly 59,1 % celkových nedoplatků.** Ve srovnání s rokem 2004 vzrostly o 2 mld Kč. Růst nedoplatků odhlášených plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vyplývá z platné právní úpravy, která umožňuje ukončit činnost subjektů, aniž prokáží úhradu svých závazků na pojistném, tak jak je upraveno u daní. U odhlášených plátců pojistného je téměř nemožné vymáhání pohledávky.

Struktura dlužníků podle výše dluhu na pojistném a příslušenství byla následující: Ke konci roku 2005 bylo evidováno **200 dlužníků s pohledávkou** na pojistném a příslušenství **vyšší než 30 mil. Kč** (v roce předchozím to bylo 196 dlužníků). Z toho bylo v konkursu 166 subjektů a 41 v likvidaci, což je stejný počet jako v roce předchozím. **S pohledávkou vyšší než 300 mil. Kč byli 4 dlužníci,** kteří jsou všichni v konkursu. S pohledávkou vyšší než 700 mil. Kč byl evidován 1 dlužník v konkursu. Celková výše jejich nedoplatků představuje téměř 18,0 mld. Kč, což je 28,9 % celkových nedoplatků.

V roce 2005 bylo povoleno celkem 10 055 splátkových režimů, z toho 7 491 u osob samostatně výdělečně činných, 2 091 u malých organizací a 473 u velkých organizací. Ve srovnání s rokem 2004, kdy bylo povoleno 8 945 splátkových režimů, to představuje zvýšení o 1 110 splátkových režimů.

Vývoj nedoplatků podle jednotlivých regionálních pracovišť České správy sociálního zabezpečení je uveden v tabulce.

Tabulka č. 17

	v m il. K č
	2 0 0 5
P S S Z	1 3 4 1 6
S t ř e d o č e s k ý k r a j	4 8 8 1
J i h o č e s k ý k r a j	1 2 6 7
P l z e ň s k ý k r a j	2 4 2 7
K a r l o v a r s k ý k r a j	1 4 3 0
Ú s t e c k ý k r a j	4 9 9 0
L i b e r e c k ý k r a j	3 2 0 6
K r á l o v é h r a d e c k ý k r a j	2 3 4 7
P a r d u b i c k ý k r a j	2 6 3 2
k r a j V y s o č i n a	1 4 7 0
J i h o m o r a v s k ý k r a j	3 9 3 0
Z l í n s k ý k r a j	4 3 5 3
O l o m o u c k ý k r a j	4 5 3 0
M o r a v s k o s l e z s k ý k r a j	7 5 6 1
M S S Z B r n o	3 7 4 0
C E L K E M	6 2 1 8 0

Výše nedoplatků v jednotlivých regionech závisí na počtu, struktuře, velikosti a ekonomické situaci zaměstnavatelských subjektů, záleží i na objemu inkasovaného pojistného. Nedoplatky více rostou v regionech, kde jsou podnikatelské subjekty s ekonomickými problémy. V územním členění byly ke konci roku 2005 nejvyšší nedoplatky v oblasti obhospodařované Pražskou správou sociálního zabezpečení (13,4 mld. Kč). Dalšími regiony, kde byly v minulém roce vysoké nedoplatky, je kraj Moravskoslezský a Ústecký. Nejnížší nedoplatky byly v kraji Jihočeském. Meziroční srovnání nelze provést vzhledem k vnitřní transformaci ČSSZ, provedené k 1.1.2005, kdy došlo ke změnám v územním uspořádání.

Jedním z faktorů, které ovlivňují výši pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, je úspěšnost výběru pojistného poměřovaná vztahem mezi skutečným inkasem a předpisy pojistného včetně pokut a penále. ČSSZ dlouhodobě dosahuje příznivého poměru. V roce 2005 úspěšnost výběru pojistného k předpisům vykazovala hodnotu 99,9 %. Úspěšnost výběru pojistného závisí na ekonomickém vývoji, na platební morálce plátců pojistného a rovněž na činnosti orgánu vybírajícího pojistné. Platby pojistného lze ovlivnit zejména včasným vystavováním výkazů nedoplatků a kontrolní činností. V roce 2005, tak jako v předchozích letech, bylo snahou České správy sociálního zabezpečení, resp. okresních správ sociálního zabezpečení, snižovat růst nedoplatků pojistného. Důsledně byla hodnocena kritéria a důvody pro tzv. odpis nedobytných pohledávek a včasné zahajována exekuční řízení vůči dlužníkům.

5. Nedaňové a ostatní příjmy

Kromě daňových příjmů, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na politiku zaměstnanosti tvoří příjmy státního rozpočtu též **nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace**. Do této kategorie patří především veškeré příjmy z vlastní činnosti organizačních složek státu, příjmy z úroků, přijaté sankční platby a vratky transferů, příjmy z prodeje investičního a neinvestičního majetku, pronájmu majetku, převody z vlastních fondů a též přijaté investiční a neinvestiční přijaté dotace z Evropské unie jiných veřejných rozpočtů a institucí.

Podíl těchto příjmů na celkových příjmech státního rozpočtu je relativně malý – z dlouhodobého pohledu se pohyboval do roku 2003 na hranici 5 % (s výjimkou roku 2002, kdy tento podíl dosáhl 10,9 % a byl ovlivněn zahrnutím nahodilých a mimořádných příjmů do rozpočtovaných příjmů státního rozpočtu v celkové výši 53,5 mld. Kč). V roce 2004 došlo k zvýšení podílu na 6,7 %, což ovlivnil zejména

vstup České republiky do EU a příjmy plynoucí z rozpočtu Unie. Tento trend pokračoval i v roce 2005 s podílem 10,9 %, který ovlivnily nejen příjmy z EU (22,4 mld. Kč proti 13,5 mld. Kč v roce 2004), ale především nerozpočtované příjmy z převodu prostředků z fondu státních záruk (21,9 mld. Kč) a z rezervních fondů do příjmů kapitol (21,8 mld. Kč).

Tabulka č. 18

U K A Z A T E L	v mil. Kč						
	Skutečnost 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost 2005	Plnění v % (4:3)	Rozdíl (4-3)	Index v % 2004/2003 (4:1)
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5	6	7
Nedaňové a ostatní příjmy celkem	51 209	48 777	48 777	94 844	194,4	46 067	185,2
v tom:							
Nedaňové příjmy celkem	31 467	18 072	17 420	26 115	149,9	8 695	83,0
v tom:							
<i>Příjmy z vlast. činnosti a odvody přebyt. organiz. s přímým vztahem</i>	<i>15 057</i>	<i>8 767</i>	<i>8 198</i>	<i>11 268</i>	<i>137,4</i>	<i>3 070</i>	<i>74,8</i>
z toho:							
Příjmy z vlastní činnosti	7 550	2 163	2 170	2 998	138,2	828	39,7
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	1 684	1 384	1 388	1 799	129,6	411	106,8
Příjmy z úroků a realizace finančního majetku	4 060	4 208	3 576	5 001	139,8	1 425	123,2
Soudní poplatky	934	600	600	830	138,3	230	88,9
<i>Přijaté sankční platby a vratky transferů</i>	<i>4 609</i>	<i>1 877</i>	<i>1 895</i>	<i>4 448</i>	<i>234,7</i>	<i>2 553</i>	<i>96,5</i>
v tom:							
Přijaté vratky transferů a ost. příjmy z finanč. vypořádání předchoz. let	2 577	673	686	2 832	412,6	2 146	109,9
Přijaté sankční platby	2 032	1 204	1 208	1 616	133,8	408	79,5
<i>Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy</i>	<i>3 402</i>	<i>2 359</i>	<i>2 271</i>	<i>3 760</i>	<i>165,6</i>	<i>1 489</i>	<i>110,5</i>
z toho:							
Dobrovolné pojistné	834	731	731	875	119,6	144	104,9
<i>Přijaté splátky půjčených prostředků</i>	<i>8 398</i>	<i>5 069</i>	<i>5 057</i>	<i>6 639</i>	<i>131,3</i>	<i>1 582</i>	<i>79,1</i>
z toho:							
Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů	969	2 338	2 326	739	31,8	-1 587	76,2
Splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně	326	200	200	602	301,0	402	184,7
Splátky půjčených prostředků ze zahraničí	2 050	2 486	2 486	5 250	211,2	2 764	256,1
Kapitálové příjmy celkem	951	149	149	969	650,3	820	101,9
Přijaté dotace	18 791	30 556	31 208	67 760	217,1	36 552	360,6
z toho:							
Převody z vlastních fondů	4 455	0	0	43 786	x	43 786	982,9
Neinvestiční přijaté dotace ze zahraničí	13 292	29 268	29 266	22 302	76,2	-6 964	167,8

Zákon č. 675/2004 Sb., o státním rozpočtu na rok 2005, stanovil nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace v celkové výši 48,8 mld. Kč. Rozpočtovými úpravami byly provedeny pouze drobnější přeskupení mezi jednotlivými příjmovými položkami; ke změně celkové výše nedaňových a ostatních příjmů nedošlo.

Vykázaná skutečnost nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých dotací za rok 2005 **ve výši 94,8 mld. Kč představovalo 194,4 %** upraveného rozpočtu a meziroční růst o 85,2 %.

5.1. Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy státního rozpočtu **dosáhly celkem 26,1 mld. Kč** a byly tak nad úrovní rozpočtu po změnách o 8,7 mld. Kč, tj. o 49,9 %, ale pod úrovní roku 2004, a to o 5,4 mld. Kč (o 17,0%).

Na nedaňových příjmech se nejvíce podílelo seskupení položek „příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem“ ve výši

11,3 mld. Kč, což znamená překročení upraveného rozpočtu o 3,1 mld. Kč, tj. o 37,4 %. V rámci tohoto seskupení dosáhly příjmy z úroků a realizace finančního majetku 5,0 mld. Kč, příjmy z vlastní činnosti 3,0 mld. Kč, odvody přebytků organizací s přímým vztahem 1,8 mld. Kč, soudní poplatky 0,8 mld. Kč a příjmy z pronájmu majetku 0,6 mld. Kč.

Příjmy z úroků a realizace finančního majetku byly upraveným rozpočtem sníženy o 632 mil. Kč na 3,6 mld. Kč; skutečné inkaso dosáhlo **5,0 mld. Kč**, tj. 139,8 % rozpočtu. Oproti roku 2004 byly vyšší o 0,9 mld. Kč, což ovlivnily premie z emisí střednědobých a dlouhodobých dluhopisů (SDD).

Tabulka č. 19

v mil. Kč

	Skutečnost 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost 2005	Plnění v % (4:3)	Index v % (4:1)
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	5	6
1. Kreditní úroky vyúčtované na souhrnném účtu státní pokladny	0	0	0	0	x	x
2. Úrokové výnosy z finančního investování státních prostředků	1 226	582	582	1 061	182,3	86,5
v tom : z investování na účtu OFT,	1 106	460	460	925	201,1	83,6
vč.výnosu na umořovacím účtu						
z investování na jaderném účtu	120	122	122	136	111,5	113,3
3. Ostatní rozpočtované příjmy	2 962	3 626	2 994	4 024	134,4	135,9
v tom : premie z emisí SDD	152	0	0	2 165	x	1 424,3
alikvótní úrokové výnosy emisí SDD	1 403	2 064	2 064	831	40,3	59,2
dividendy *)	1 253	1 517	864	810	93,8	64,6
ostatní úrokové výnosy	154	45	66	218	330,3	141,6
Příjmy z kreditních úroků a realizace finančního majetku celkem	4 188	4 208	3 576	5 085	142,2	121,4

*) ve skutečnosti roku 2004 v částce 128 mil. Kč a roku 2005 v částce 84 mil. Kč se jedná o příjmy z kapitoly MMR, z dividend od ČMZRB vykázané na vypořádacím účtu č. 772 - 14529/001 - položka 2229

Většina příjmů z kreditních úroků byla inkasována v kapitolách státního rozpočtu v působnosti Ministerstva financí, a to Všeobecná pokladní správa (cca 62,0 %) a Operace státních finančních aktiv (cca 31,6 %).

Výnosy z úročení prostředků na souhrnném účtu státní pokladny i přes změnu v systému úročení, který vstoupil v platnost od 1.3.2005, **nebyly prakticky žádné**. Úprava v úročení se totiž týká jenom denního zůstatku do maximálního objemu 30 mil. Kč, který je úročen ve výši diskontní sazby + 0,90 %. V dalším pak zůstávají stávající podmínky, to znamená, že úročení je ve výši diskont -2,1 % p.a., resp. pokud je sazba záporná, úročí se nulou. V roce 2005 došlo celkem čtyřikrát k úpravě diskontní sazby a to 28.1. z 1,5 % p.a. na 1,25 % p.a., k 1.4. na 1,0 % p.a., k 29.4. na 0,75 % p.a. a k 31.10. na 1,0 % p.a. Dočasně volné prostředky byly proto krátkodobě investovány na účtu Operace finančního trhu (OFT) a pro zajištění

bezporuchové realizace rozpočtových plateb v rámci řízení likvidity byly ponechány přebytky na účtu pouze minimální (v průměru na úrovni cca 18 mil. Kč).

U úrokových výnosů z krátkodobého finančního investování, jež dosáhly výše **1,1 mld Kč**, se jednalo hlavně o **investování dočasně volných prostředků do nákupu pokladničních poukázek ČNB** realizovaného na účtu OFT ve výši 925 mil. Kč. U finančního **investování na jaderném účtu SFA**, realizovaného podle atomového zákona č. 18/1997 Sb. ve výši 136 mil. Kč, se dočasně volné prostředky investovaly především do nákupu SPP, v menší míře do pokladničních poukázek ČNB a nově též do SDD.

V ostatních příjmech z realizace finančního majetku, které dosáhly **4,0 mld. Kč**, došlo oproti roku 2004 ke **zvýšení cca o 1 mld Kč**, což bylo způsobeno **vyššími nerozpočtovanými příjmy z premií emisí SDD (celkem 2,2 mld. Kč)**. V roce 2005 bylo dosaženo premií v 10 ze 17 aukcí domácích SDD, v ostatních případech byly realizovány prodeje s diskonty, což bylo ovlivněno momentálními úrokovými sazbami na trhu a hodnotou kupónových sazeb. Alikvotní úrokové výnosy z prodeje SDD a příjmy z dividend naopak poklesly. **Alikvotní úrokové výnosy z prodeje jednotlivých tranší emisí na domácím trhu dosáhly výše 831 mil. Kč**, tj. pouze 40,3 % rozpočtu, a oproti roku 2004 byly nižší o 572 mil. Kč, neboť z důvodu příznivého vývoje rozpočtového hospodaření a vzhledem k realizaci 2. emise eurobondů na zahraničním trhu byl realizován nižší objem emisí na domácí trh. **Příjmy z dividend představovaly celkem 810 mil. Kč (93,8 % rozpočtu)**, přičemž **578 mil. Kč představovaly dividendy inkasované z titulu majetkové účasti státu** a to především resortu MF u společnosti ČEPS (327 mil. Kč), které jsou v rámci kapitoly OSFA určeny na krytí úhrady za nákup akcií ČEPS od společnosti ČEZ. Dále pak v celkové výši **251 mil. Kč** byly resorty MF, MPO a MMR inkasovány dividendy od ČMZRB. Dividendy inkasované ve výši **232 mil. Kč od MPSV** (z podnikání elektroenerget. distribučních společností) byly na základě usnesení vlády č.797/2004 převedeny do státních finančních aktiv a účelově určeny na řešení problémů spojených s důchodovou reformou.

Příjmy z vlastní činnosti, zahrnující příjmy z poskytování služeb, výkonů nebo výrobků, byly jako součást nedaňových příjmů rozpočtovány ve výši 2,2 mld. Kč; ve skutečnosti **dosáhly 3,0 mld. Kč** a převýšily tak upravený rozpočet o 0,8 mld. Kč, tj. o 38,2 %. **Z toho 2,7 mld. Kč tvořily příjmy z poskytování služeb a výrobků**, z čehož **1,6 mld. Kč tvořily příjmy Českého telekomunikačního úřadu** (splátka UMTS od společnosti Oskar Mobil, a.s., dále příjmy vyplývající ze správy kmitočtového spektra a z přidělování čísel). Jejich meziroční pokles o 4,3 mld. Kč

souvisí s mimořádnými splátkami za udělené licence UMTS od dvou mobilních operátorů v roce 2004.

Z ostatních kapitol nejvíce příjmů z poskytování služeb a výrobků vykázaly Ministerstvo zemědělství (339 mil. Kč), Ministerstvo obrany (153 mil. Kč), Český úřad zeměměřický a katastrální (126 mil. Kč) a Ministerstvo vnitra (104 mil. Kč).

Příjmy z odvodů přebytků organizací s přímým vztahem dosáhly 1,8 mld. Kč a převýšily tak upravený rozpočet o 0,4 mld. Kč. **Příznivé plnění ovlivnily příjmy z odvodů pojišťoven z titulu úrazového pojištění v částce 1,4 mld. Kč.** V roce 2005 byl z provozu zákonného pojištění za rok 2004 převeden do státního rozpočtu celkový přebytek ve výši 1 373,5 mil. Kč, který se v porovnání s rokem 2004 zvýšil o 36,5 mil. Kč. Přebytku dosáhly obě pověřené pojišťovny, tj. jak Česká pojišťovna, a.s., tak i Kooperativa, a.s. Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání je upraveno § 205d zákoníku práce. Obě pojišťovny pověřené provozováním zákonného pojištění každoročně zúčtovávají výsledky hospodaření se státním rozpočtem. V současném průběžném systému přebytky z hospodaření z předchozího roku převádějí do státního rozpočtu a naopak je jim ze státního rozpočtu uhrazovaná případná majetková újma, a to vždy do 30. června běžného roku. Pojišťovny tak nevytvářejí žádné pojistné rezervy na budoucí výdaje, které jim z tohoto pojištění vznikají ze současně vzniklých závazků splatných v následujících letech.

Jako ostatní odvody přebytků organizací s přímým vztahem byly v roce 2005 realizovány též **příjmy z likvidace státních podniků** (kapitola OSFA) - v objemu 132 mil. Kč, a **odvody od příspěvkových organizací** (Ministerstvo kultury) – v částce 94 mil. Kč.

Soudní poplatky byly inkasovány ve výši **830 mil. Kč** při rozpočtu 600 mil. Kč. Z celkové částky bylo formou kolkových známek vybráno 297 mil. Kč. Výnos soudních poplatků je přímo úměrný počtu podaných návrhů (žalob) v občanskoprávních řízeních soudů, jakož i počtu podaných návrhů u obchodních soudů. V plnění se promítá i úspěšnost soudů při vymáhání nedoplatků na soudních poplatcích.

Příjmy z pronájmu majetku dosáhly **640 mil. Kč**, což představuje meziroční pokles o 187 mil. Kč při plnění upraveného rozpočtu na 138,2 %.

Přijaté sankční platby a vratky transferů představují další seskupení položek nedaňových příjmů. Jejich výše činila **4,4 mld. Kč** a překročily tak upravený rozpočet o 2,6 mld. Kč při meziročním poklesu o 0,2 mld. Kč. Z toho přijaté sankční platby činily 1,6 mld. Kč a přijaté vratky transferů 2,8 mld. Kč.

Z celkové výše **1 616 mil. Kč přijatých sankčních plateb** připadlo kapitole VPS 1 590 mil. Kč. Překročení rozpočtu o 0,4 mld. Kč ovlivnily vyšší příjmy z přijatých pokut uložených oprávněnými úřady a z realizovaných odvodů za porušení finanční kázně.

Přijaté vratky transferů ve výši **2,8 mld. Kč** převýšily rozpočet o 2,1 mld. Kč. **Přijaté vratky transferů od jiných veřejných rozpočtů** ve výši **1,3 mld. Kč** se týkaly především kapitoly VPS (1,2 mld. Kč). Jednalo se o odvody provedené územními samosprávnými celky, které se týkaly finančního vypořádání poskytnutých dotací na dávky sociální péče, na volby do Evropského parlamentu, Senátu a krajských zastupitelstev, na úhradu ztráty dopravcům a na dopravní obslužnost. **Ostatní přijaté vratky transferů dosáhly 1,5 mld. Kč**, z toho 1,2 mld. Kč bylo opět příjmem kapitoly VPS a jednalo se o odvody prostředků, které byly v minulých letech poskytovány z kapitoly VPS na dávky státní sociální podpory, a vratky příspěvků poskytovaných v minulosti na podporu bytové výstavby z důvodu nesplnění podmínek pro jejich poskytnutí. Součástí byla i vratka přeplatku zálohy poskytnuté na státní záruku v kauze IPB od ČNB (0,3 mld. Kč).

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy dosáhly **3,8 mld. Kč** při meziročním růstu 0,4 mld. Kč. Jejich rozpočet po změnách byl naplněn na 165,6 %.

Převýšení rozpočtu ovlivnily především **ostatní nedaňové příjmy** ve výši **2,6 mld. Kč** (upravený rozpočet činil 1,3 mld. Kč). Z nich 1,2 mld. Kč připadlo kapitole VPS, kde součástí těchto příjmů jsou odvody příspěvků na penzijní připojištění a odvody příspěvku na stavební spoření provedené příslušnými subjekty při nesplnění podmínek pro jejich přiznání a dále odvody nařízené finančními úřady (0,7 mld. Kč)

Součástí těchto příjmů státního rozpočtu jsou (od roku 2003) rovněž **příjmy z dobrovolného pojistného** (dříve byly součástí daňových příjmů v širším pojetí), které zahrnuje nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných a dobrovolné důchodové pojištění. Tyto příjmy **dosáhly téměř 875 mil. Kč** a převýšily rozpočet o 144 mil. Kč při meziročním růstu o 41 mil. Kč.

Přijaté splátky půjčených prostředků dosáhly výše **6,6 mld. Kč**, což představovalo 131,3 % upraveného rozpočtu a meziroční pokles o 1,8 mld. Kč.

Největší část z tohoto seskupení představují **splátky půjčených prostředků ze zahraničí ve výši 5,3 mld. Kč**. Jejich rozpočet byl převyššen o 2,8 mld. Kč (ovlivněno zejména nerozpočtovanými příjmy) a meziročně vzrostly o 3,2 mld. Kč. Týkaly se výhradně kapitoly VPS. Tyto příjmy jsou tvořeny příjmy ze splátek vládních úvěrů dříve poskytnutých do zahraničí a příjmy ze splátek pohledávek převzatých od ČSOB.

Tabulka č. 20

v mil. Kč

	Skutečnost 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost 2005	Plnění v % (4:3)	Index v % (4:1)
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	5	6
1. Příjmy ze splátek vládních úvěrů	317	13	13	2 143	16 481,3	675,6
v tom : splátky jistiny	156	0	0	1 951	x	1 247,5
splátky úroků	82	0	0	25	x	30,3
splátky v rámci deblokací	79	13	13	167	x	212,4
2. Příjmy ze splátek pohledávek převzatých od ČSOB	1 733	2 473	2 473	3 108	125,7	179,3
v tom : splátky jistiny	1	1	1	1	x	123,2
splátky úroků	0	0	0	0	x	x
splátky v rámci deblokací bez RF	580	0	0	106	x	18,3
splátky v rámci deblokací - RF	1 152	2 472	2 472	3 001	121,4	260,4
Příjmy ze splátek půjček ze zahraničí celkem	2 050	2 486	2 486	5 250	211,2	256,1
v tom : splátky v konvertibilních měnách	317	2 474	2 474	2 179	88,1	687,0
splátky v nekonvertibilních měnách	1 733	2 473	2 473	3 071	124,2	177,3
z toho : RF - deblokátoři	1 152	2 473	2 473	3 001	121,3	260,4

Pozn. RF = Ruská federace

Nerozpočtované příjmy ze splátek vládních úvěrů se týkaly především **Sýrie** v částce **1,9 mld. Kč** (včetně zbožové deblokace ve výši 69,1 mil. Kč) a byly realizovány na základě uzavřeného mezivládního protokolu z konce listopadu 2004 a schváleny vládním usnesením č. 239/V –2005. Ve výši **173,5 mil. Kč** se pak jednalo o nerozpočtované **inkaso z Alžírsko** představující splátky jistiny i úroků. Další příjmy byly dosaženy z deblokací z Barmy a Nikaragui.

U **splátek pohledávek převzatých od ČSOB** se **nerozpočtované příjmy** týkaly **inkasa v rámci deblokací z Alžírsko** (105,2 mil. Kč) a z Indie. U **rozpočtovaných pohledávek převzatých od ČSOB** bylo realizováno dohodnuté **inkaso z Laosu** (0,8 mil. Kč). Realizované **příjmy ze splátek pohledávek vůči Ruské federaci** ve výši **0,3 mld. Kč** představují 57,2 % celkových příjmů z půjček ze zahraničí.

Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů dosáhly výše **0,7 mld. Kč**, tj. pouze 31,8 %. Nízké plnění souviselo s nerealizací plateb souvisejících s plynárenskými VIA. Plnění těchto příjmů bylo vázáno zejména na poskytnutí státní půjčky k úhradě daňových nedoplatků za stavby realizované na území Ruské federace a reciproční úhradu dodávkou zemního plynu odpovídající hodnotě 1,8 mld. Kč (což odpovídá hodnotě rozpočtované na výdajové straně kapitoly VPS). Protože ruská strana nebyla schopna konkretizovat své požadavky, nepodařilo se tyto platby, stejně jako v roce 2004, realizovat.

Splátky, především od právnických osob, se týkaly ekologických projektů a dále splátek půjček poskytovaných do agropotravinářského komplexu v letech 1991-1995.

Splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně ve výši **0,6 mld. Kč** (rozpočet 0,2 mld. Kč) se týkaly splátek od měst a obcí k programu obnovy a modernizace bytového fondu a k ekologickým projektům.

5.2. Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy tvoří příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného), ostatní kapitálové příjmy (např. příjmy z prodeje pozemků, nemovitostí, hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, přijaté dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku) a dále příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů. Upravený **rozpočet** počítal s částkou **148 mil. Kč**, **skutečné plnění** dosáhlo **969 mil. Kč** (650,3 % rozpočtu). Překročení ovlivnily především vyšší **příjmy z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí** (položky 3111 a 3112), které dosáhly **838 mil. Kč** (upravený rozpočet činil 130 mil. Kč). Nejvíce kapitálových příjmů vykázaly Český statistický úřad – 373 mil. Kč (prodej bývalého sídla ČSÚ ve výši 371 mil. Kč), Ministerstvo financí – 281 mil. Kč (z toho z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí 269 mil. Kč), Ministerstvo vnitra – 89 mil. Kč a Ministerstvo zahraničních věcí – 86 mil. Kč. Ostatní ústřední orgány a úřady inkasovaly podstatně nižší částky těchto příjmů.

5.3. Přijaté dotace

Kromě výše uvedených patří k příjmům státního rozpočtu rovněž dotace získané převodem z vlastních fondů organizačních složek státu a dotace přijaté ze zahraničí, popř. od veřejných rozpočtů ústřední úrovně. Přitom jsou zvlášť rozlišovány neinvestiční a investiční přijaté dotace.

Stanovený rozpočet přijatých dotací ve výši 30,6 mld. Kč (upravený v průběhu roku na **31,2 mld. Kč**) byl ke konci roku 2005 **naplněn v celkovém objemu 67,8 mld. Kč**, tj. na 217,1 %. Meziročně se tyto příjmy zvýšily o téměř 49,0 mld. Kč, tj. o 261 %

Tento vysoký nárůst byl jednak ovlivněn rostoucími **přijatými dotacemi od Evropské unie**, které meziročně vzrostly z 13,5 mld. Kč v roce 2004 na **22,4 mld. Kč v roce 2005**. V rámci těchto dotací rostly **neinvestiční přijaté dotace od EU** z 2,8 mld. Kč v roce 2004 na **13,3 mld. Kč** v roce 2005 (rozpočet 19,8 mld. Kč naplněn na 67,2 %), naopak **přijaté kompenzační platby** klesly z 10,5 mld. Kč na **8,9 mld. Kč** (rozpočet 9,5 mld. Kč naplněn na 94,6 % - vliv zhodnocování kursu Kč/Euro). **Investiční dotace přijaté od EU** dosáhly stejně jako v roce 2004 výše **0,2 mld. Kč** (rozpočet 1,3 mld. Kč naplněn na 13,6 %). **Příjemcem 12,7 mld. Kč** z 13,3 mld. Kč neinvestičních dotací od EU **byla kapitola Ministerstvo zemědělství** (z toho 6,3 mld. Kč ve formě přímých plateb, 4,3 mld. Kč na Horizontální plán rozvoje venkova a 2,0 mld. Kč na společnou organizaci trhu).

Druhým vlivem, který zapříčinil vysoký meziroční růst i plnění rozpočtu, byly **převody prostředků z fondů organizačních složek státu** ve výši **43,7 mld. Kč** (v roce 2004 to bylo 4,3 mld. Kč). Z toho **21,9 mld. Kč** činily **příjmy prostředků z fondu státních záruk do kapitoly VPS** (nerozpočtované) a **21,8 mld. Kč** prostředky převedené **z fondů organizačních složek státu do příjmů kapitol** (nejvíce Ministerstvo zemědělství – 5,6 mld. Kč, Ministerstvo obrany – 4,3 mld. Kč, Ministerstvo dopravy – 3,4 mld. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí - 1,7 mld. Kč, Ministerstvo spravedlnosti – 1,6 mld. Kč, Ministerstvo vnitra 1,1 mld. Kč, atd.), které se také nerozpočtovaly.

Dalšími přijatými dotacemi byly prostředky transferované **z Fondu národního majetku**, které dosáhly **653 mil. Kč** (rozpočet po změnách také 653 mil. Kč) a vztahovaly se ke kapitole Operace státních finančních aktiv. Věcně šlo o dividendy od a.s. Osinek, které ještě v roce 2005 FNM inkasoval.

Z celkového objemu přijatých dotací ve výši 67,8 mld. Kč tvořily drtivou většinu **neinvestiční dotace ve výši 66,6 mld. Kč**; **investiční dotace** přijal státní rozpočet ve výši **1,2 mld. Kč**.